16 Ιουνίου 1957
Καθαρόν

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Χρόνοση

—Ἀναχωρεῖ σήμερον ὁ κ. Σὸλων Μιχαηλιδης μετά τῆς κυρὶας του καί τῆς κ. Μορίδου. Ὁ κ. Μιχαηλὶδης θὰ μετὰσχῃ, ὡς γνωστὸν, εἰς φεστιβάλ ὅπου προσεκλήθη εἰς Ἀγγλίαν Σουηδὶαν καί Γιουγκοσλαβὶαν.

109

θὰ δεχθῇ ἐπισκέψεις τὴν 2 τὴν Μαΐου.

Ἀφίξεις

Παραπρωτικο 17 Μαΐου 1951

Ἀφίκετο εἰς Κύπρον ὁ ἕλλην μεγαλοεπιχειρηματίας καὶ μέτοχος τῆς ΚΕΟ κ. Μποδοσάκης Ἀθανασιάδης ὁ ὁποῖος καὶ θὰ παραστῇ σήμερον εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ζυθοποιείου ΚΕΟ.

—Ἐξ Ἀθηνῶν ἐπίσης ἀφίκετο ἀεροπορικῶς ὁ κ. Πολύκαρπος Ἀντωνιάδης μετὰ τῆς συζύγου του.

—Ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν ὅπου μετέβη διὰ νὰ διευθύνῃ τὴν Συμφωνικὴν Ὀρχήστραν τοῦ Ραδιοφ. Σταθμοῦ, εἰς ἐκτέλεσιν ἔργων του, ὁ συμπολίτης μας μουσικοσυνθέτης κ. Σόλων Μιχαηλίδης.

105

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ

Ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Λευκωσίας ἐκφράζει τὰς θερμάς της εὐχαριστίας πρὸς τοὺς εὐγενεῖς καλλιτέχνας τοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου «Μότζαρτ» Λευκωσίας, διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων δοθεῖσαν συναυλίαν, τὴν διεύθυνσιν τοῦ κινηματογράφου «Παλλάς», διὰ τὴν δωρεὰν παραχώρησιν τοῦ θεάτρου, τὸν κ. Ζαβαλλῆν διὰ τὴν δωρεὰν ἐκτύπωσιν τῶν εἰσιτηρίων καὶ τὸν Δῆμον Λευκωσίας διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν εἰσιτηρίων τοῦ φόρου θεαμάτων.

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

(110) 1916/17

ΛΕΜΕΣΟΣ, 13 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).— Ὑπὸ τοῦ Ἐξεταστοῦ τοῦ Τρίνιτυ Κόλλετζ τοῦ Λογδίνου Δρος Κοῦπερ διεξήχθησαν τὴν παρ. Δευτέραν καὶ Τρίτην αἱ ἐξετάσεις μουσικῆς εἰς τὸ Ὠδεῖον Λεμεσοῦ. Πάντες οἱ προσελθόντες ἐπέτυχον. Κατὰ τάξεις τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς κατ' ἀλφαβητικὴν σειράν:

Πιάνο: Πρώτη Τάξις: Σ. Ἀττεσλῆ, Εἰρ. Γερμανάκου, Β. Γλυκύ, Φ. Θεοδοσίου, Β. Κρασᾶ, Π. Κρασᾶ, Ζ. Λάντσια, Π. Παναγίδης, Ἑλ. Παράσχου (ὅλοι μετὰ διακρίσεως).

Τάξις Δευτέρα: Γ. Ζάμπογλου, Α. Οἰκονόμου καὶ Β. Χατζηγεωργίου (μετὰ διακρίσεως) Ε. Κυριακίδου, Φ. Κυριακίδου.

Τάξις Τρίτη: Λ. Καλοπαΐδου καὶ Ν. Καραγιάννη (μετὰ διακρίσεως), Φ. Κουκζάντα, Γκρ. Λανίτου, Μ. Χατζηνικολάου.

Τάξις Τετάρτη: Μον. Κυριακίδου, Ἑλ. Λαμάρη, Κ. Λουκᾶ, Λ. Μακρῆ, Α. Μανδρίδου, Β. Μαρκουλλῆ, Α. Ξιούτα, Β. Παπακώστα καὶ Λ. Φιλιππίδου (μετὰ διακρίσεως), Α. Ἀργυρίδου καὶ Ε. Παπαδοπούλου.

Τάξις Πέμπτη: (Μέση Σχολή): Τ. Βλάχου, Μ. Θεοδοσίου καὶ Πολ. Παναγίδης (μετὰ διακρίσεως).

Τάξις Ἕκτη: Αἴγ. Πατσαλίδου καὶ Α. Σχίζα (μαθ. κ. Γ. Μιχαηλίδου) (μετὰ διακρίσεως).

Τάξις Ἑβδόμη. (Ἀνωτέρα Σχολή): Ε. Ἀντωνιάδου, Τζ. Μπεντογιάν, Γ. Πηλαβάκη καὶ Ν. Σαββίδου (μετὰ διακρίσεως), Μ. Ἀττεσλῆ.

Τάξις Ὀγδόη: Μ. Ἰωαννίδης, Στ. Νικολαΐδης καὶ Μ. Σαββίδου (μετὰ διακρίσεως), Ε. Ἴλλαμπα.

Βιολί. (Σχολὴ κ. Θέμι Χριστοδούλου): Πρώτη Τάξις: Μ. Ὀνησιφόρου (μετὰ διακρίσεως).

Δευτέρα Τάξις: Δ. Ἀντωνιάδης, Μ. Μπεντογιάν, Ε. Ἴλλαμπα, Μ. Μιχαηλίδης, Ν. Οἰκονομίδης, Μ. Σοφοκλέους καὶ Ρ. Τοριάν (μετὰ διακρίσεως), Α. Μενελάου.

Τρίτη Τάξις: Σ. Ντακχίλ, Α. Λοΐζου, Α. Ποτονίδης καὶ Κ. Σταυρινίδης (μετὰ διακρίσεως).

Πέμπτη 31 Μαΐου 1951. (108)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ

Είναι πολὺ σπάνιο νὰ φεύγεις ἀπὸ μιὰ μαθητικὴ ἑορτὴ ἢ μιὰ μαθητικὴ παράσταση γοητευμένος ἀπὸ τὸ ὅ,τι εἶδες, πλημμυρισμένος ἀπὸ καλλιτεχνικὴ ὁμορφιὰ καὶ δίχως νὰ κρίνῃς μὲ τὴν ἐπιείκεια ποὺ δικαιοῦται ὁ μαθητόκοσμος στὶς καλλιτεχνικές του ἐμφανίσεις.

Κι' ὅμως σ' αὐτὸ τὸ ζηλευτὸ ἐπίπεδο ἔφθασε τὸ Γυμνάσιο τῆς πόλης μας μὲ τὴν καλλιτεχνικὴ ἑορτὴ ποὺ μᾶς παρουσίασε τὴν παρ. Πέμπτη στὸ «Παλλάς». Τὸ τόσο αἰσθητὰ ἀνυψωμένο καλλιτεχνικὸ ἐπίπεδο ποὺ ἔφθασαν οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τοῦ Γυμνασίου μας μὲ τὴν πεπειραμένη βέβαια καθοδήγησι καὶ διδασκαλία τῶν καθηγητῶν των, ἐφαίνετο ὁλοκάθαρα νὰ διαγράφεται στὲς κινήσεις τὸν χορὸν καὶ τὰ τραγούδια ποὺ ἐκτέλεσαν στὴν ἑορτή.

Τὸ πρόγραμμα ἄρχισε μὲ τὸ τόσο γνωστὸ καὶ ἀγαπητὸ σ' ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ κόσμου παραμῦθι «Σιντερέλλα», ποὺ παιζόταν τὲς ἡμέρες αὐτὲς στὸ κινηματογράφο Ἑλλὰς τῆς πόλεως μας, διασκευασμένο σὲ παραμυθόδραμα μὲ μουσική. Ἀλήθεια ποτὲ δὲν περιμέναμε πὼς θὰ δουλευότανε τόσο στὴ φαντασία τῶν καθηγητῶν ποὺ τὸ σκηνοθέτησαν καὶ θὰ ἐπαίζετο τόσον ὡραῖα καὶ παραστατικὰ ἀπὸ τὲς μαθήτριες ποὺ τὸ ἐκτέλεσαν. Οἱ μικρὲς καλλιτέχνιδες μπαίνοντας ἡ κάθε μιὰ βαθειὰ στὸ νόημα τοῦ ρόλου της, ἔπαιξαν τόσο φυσικὰ καὶ ὡραῖα ποὺ ἔδωκαν ψυχὴ καὶ ζωντάνια στὸ παραμῦθι. Ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσι ἐπροξένησαν τὰ μπαλέττα μὲ τοὺς χορούς των, ὅλο χάρη καὶ ρυθμό. Τὰ χυσητὰ χρώματα τῶν κοστουμιῶν τῶν μικρῶν χορευτριῶν ἀνάμεσα στὸ φόντο τῶν πλούσιων σκηνικῶν ἔδιδαν μιὰ εἰκόνα σπάταλης ὁμορφιᾶς καὶ πολυτέλειας. Τὸ ὄργιο αὐτὸ τῶν ἀντιθέσεων τῶν χρωμάτων σ' ἕνα ὡραῖο συνδυασμὸ παρουσίαζε μιὰ φαντασμαγορικὴ παραμυθένια εἰκόνα, ἕνα ἁρμονικὸ σύνολο γεμᾶτο δροσιά, ξεχυμένη ἀπὸ τὰ νεανικὰ πρόσωπα ποὺ τὸ ἀποτελοῦσαν. Καὶ τὸ παραμῦθι αὐτὸ μὲ τοὺς πρίγκηπες καὶ τὶς μάγισσες, μὲ τὶς πριγκήπισσες καὶ τὶς ἀγάπες τους, συνοδευόταν ἀπὸ τὴν μουσικὴ τοῦ κ. Μιχαηλίδη, γεμάτη ποίηση καὶ ὁμορφιά, τὸ ἴδιο ὡραῖα ὅπως τὰ χρώματα καὶ τὸ παραμῦθι.

Ἐκυλοῦσε κι' αὐτὴ ἤρεμη καὶ ἁπαλὴ γιὰ νὰ τραγουδήσῃ μὲ τοὺς γλυκούς της ἤχους πότε τὸν πόνο τῆς φτωχῆς πριγκήπισσας, πότε τὴν ἀγάπη της καὶ ὕστερα τὸν θρίαμβο καὶ τὴν εὐτυχία της.

Τὸ ρόλο τῆς «Σιντερέλλας» τὸν ὑπεδύθηκε θαυμάσια καὶ μὲ ἀνώτερο, παρὰ τὴν ἡλικία της, ψυχολογημένο παίξιμο ἡ μικρὴ μαθήτρια Βάνια Μυριανθοπούλου, ποὺ τὴν διακρίνει μιὰ μεγάλη καλλιτεχνικὴ διάθεσι καὶ ποὺ τὴν ὑποβοηθεῖ ἡ ὡραία ἄρθρωση της καὶ τὸ ἰδιοματικὸ τέμπο τῆς φωνῆς της. Ἐπίσης πολὺ χαριτωμένες καὶ μὲ πολὺ μπρίο στοὺς ρόλους των ἦταν οἱ μαθήτριες Ὄλγα Δανίτου, Βανθοῦλλα Στυλιανίδου καὶ Δοῦλλα Νεοκλέους. Τὸ πρόγραμμα ἐτελείωσε μὲ τραγούδια μεγάλων μουσουργῶν ἐκτελεσμένα ἀπὸ τὴν ὑπέροχη χορωδία τοῦ Γυμνασίου τὸ ἀξιόλογο δημιούργημα τοῦ μεγάλου μας μουσουργοῦ Σόλωνος καὶ ποὺ τὴν χειροκρότησε θερμὰ τὸ πυκνὸ ἀκροατήριο.

μ. φ.

μοιβαίαν ὑπόσχεσιν γαμίου.

Η ΠΡΟΧΘΕΣΙΝΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Καὶ ἡ συναυλία, τὴν ὁποίαν ἔδωσε τὴν ἑσπέραν τῆς προχθὲς Πέμπτης ὁ Μουσικὸς Σύλλογος «Μότζαρτ» εἰς τὸ κινηματοθέατρον «Παλλὰς» ὑπὲρ τοῦ ταμείου τοῦ Φιλοπτώχου Συλλόγου Λευκωσίας, ὑπῆρξεν ἐξαιρετικὰ ἐπιτυχὴς ἀπὸ πάσης καλλιτεχνικῆς ἀπόψεως. Ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ πρόσωπα, τὰ μετασχόντα τῆς συναυλίας ἐξετέλεσαν τὸ ἐκλεκτὸν ὅσον καὶ δύσκολον πρόγραμμα τῆς βραδυᾶς μὲ ἄκραν τελειότητα κάτω ἀπὸ τὴν μαγικὴν μπαγκέταν τοῦ φημισμένου μαέστρου κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη. Ἐν ὀλίγοις ἡ γενικὴ ἐντύπωσις τοῦ ἀκροατηρίου, τὸ ὁποῖον παρηκολούθησε μὲ θρησκευτικὴν κυριολεκτικῶς προσοχήν, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος, δύναται ἴσως νὰ συνοψισθῇ εἰς τρεῖς λέξεις: Θαυμασμός, συγκίνησις καὶ ὑπερηφάνεια. Τὸ τελευταῖον—ἡ ὑπερηφάνεια—ἀναφέρεται ἐξ ἴσου εἰς τοὺς φιλοτίμους, συμπαθεστάτους καὶ ἀξίους πάσης ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς ἐνισχύσεως καλλιτέχνας τοῦ «Μότζαρτ», εἰς τοὺς διδάξαντας αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν πολλαχῶς διαβαλλομένην ἀπὸ τὸν ξένον καλοθελητισμὸν γενέτειράν των.

"Ἐνδερία" (104)

ΕΡΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1951

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ "ΜΟΤΖΑΡΤ"

Τοῦ κ. ΑΝΤΡΕΑ ΓΑΒΡΗ

ΑΠΟ μιὰ δεκαετία καὶ πιότερο τὸ ὄνομα τοῦ σωματείου «Μότζαρτ» εἶναι συνδεμένο μὲ κάθε μουσικὴ κίνηση Κυπριακή, ποὺ μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ σοβαρή.

Ὅταν ἕνα ἀπομεσήμερο τοῦ Ἀπρίλη τοῦ 1939 μερικοὶ ἐρασιτέχνες καὶ φίλοι τῆς μουσικῆς μαζεύονταν γιὰ νὰ ἱδρύσουν τὸ πρῶτο καθαρὰ μουσικὸ σωματεῖο τῆς Λευκωσίας, τίποτε ἄλλο δὲν εἶχαν ποὺ νὰ βασιστοῦν ἐξὸν ἀπὸ τὸν πλούσιο ἐνθουσιασμό τους καὶ τὴν ὄρεξη τους γιὰ δουλειά.

Τί κατάφεραν ἀπὸ τότες οἱ φιλότιμοι αὐτοὶ σκαπανεῖς, μὲ τὶς καθεχρονικές τους συναυλίες καὶ τὴ συμμετοχή τους σὲ κάθε σοβαρὴ καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωση τοῦ τόπου, ἀποδείχτηκε περίτρανα τὸ βράδυ τῆς περασμένης Τετάρτης μὲ τὴ «Μεγάλη Συναυλία τους, ποὺ δόθηκε στὸ θέατρο «Ρόγιαλ». Δημιούργησαν κοινὸ πρῶτ' ἀπ' ὅλα. Μιὰ κατάμεστη αἴθουσα περίμενε νὰ τοὺς ἀκούσει κι' ὅταν τοὺς ἄκουσε τοὺς χειροκρότησε μὲ ἀγάπη, μὲ στοργή, μ' ἐνθουσιασμό. Γιατὶ τοὺς ἄξιζε.

Καὶ τοὺς ἄξιζε, ὄχι μονάχα γιατὶ ὑπῆρξαν πρωτοπόροι στὸ μουσικό μας ξύπνημα, ἀλλὰ καὶ γιατὶ δουλεύοντας μὲ σύστημα καὶ ὑπομονὴ καὶ περιφρονώντας τὰ τόσα ἐμπόδια καὶ τὶς τόσες ἀπογοητεύσεις (περισσότερο ἀπογοήτευση εἶναι ἡ ἀμοιβὴ τοῦ Κυπρίου καλλιτέχνη)κατάφεραν οἱ ἴδιοι νὰ γίνουν τόσο ἄρτιοι, ποὺ νὰ ξεπεράσουν ἀναμφισβήτητα τὸ στάδιο τοῦ ἐρασιτεχνισμοῦ.

Ἡ ἐφετεινὴ συναυλία εἶναι τὸ ἀποκορύφωμα τῆς ποιοτικῆς ἀνόδου τοῦ «Μότζαρτ». Ξεκίνημα σταθερὸ γιὰ καινούργιες ἐπιτυχίες. Καὶ τὸ ξεκίνημα αὐτὸ ἐγκαινιάστηκε ἤδη μ' ἕνα περίλαμπρο ὄνομα τῆς σύγχρονης μουσικῆς, τ' ὄνομα τοῦ Σόλωνος Μιχαηλίδη, ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴ διεύθυνση τοῦ ὁποίου τελέστηκε ἡ συμφωνικὴ μυσταγωγία τῆς περασμένης Τετάρτης.

***

Τὸ πρόγραμμα τῆς συναυλίας ἦταν πλούσιο καὶ διαλεγμένα Κ' οἱ προσδοκίες γιὰ τὴν ἑρμηνεία του, κ' οἱ καλύτερες ἀκόμα, ξεπεράστηκαν ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή, ποὺ ἡ μπαγκέτα τοῦ κ. Μιχαηλίδη ἔδωσε τὸ σύνθημα τῆς ἔναρξης μὲ τὴν «Εἰσαγωγὴ» στὸ μελόδραμα τοῦ Μότζαρτ οἱ «Γάμοι τοῦ Φίγκαρω». Ἀμέσως τὸ κοινὸ καταλάβαινε πὼς ζοῦσε κάτι τὸ ἀνώτερο, κι' ὅσοι εὐτύχησαν ν' ἀκούσουν τὸ ἴδιο κομμάτι σὲ κάποια φημισμένη καὶ μὲ παράδοση «Ὄπερα» τῆς Εὐρώπης ἀπὸ ἐπαγγελματίες μουσικούς, δυσκολεύονταν νὰ ἀποφανθοῦν ποιὰ ἑρμηνεία ἦταν περισσότερο πλήρης, ἐκείνη ἢ ἐτούτη ποὺ ἄκουαν στὴ Λευκωσία.

Ἦταν ἄψογη ἡ ἐκτέλεση τῆς Ὀβερτούρας τοῦ Φίγκαρω, ὅπως ἦταν καί, στὸ δεύτερο μέρος, ἕνα ἄψογο ἑρμηνευτικὸ σύνολο ὁ «Θάνατος τῆς Ἄσης» κι' ὁ «Χορὸς τῆς Ἀνίτρας» ἀπὸ τὴ σκηνικὴ μελωδία τοῦ Νορβηγοῦ μουσουργοῦ Ἐδουάρδου Γγκρίηγκ, γιὰ τὸν «Πὲρ Γὺντ» τοῦ Ἴψεν. Αὐτὰ τὰ δυὸ δείγματα εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ μᾶς βεβαιώσουν πὼς ὁ «Μότζαρτ» διαθέτει πιὰ μιὰ συμφωνικὴ ὀρχήστρα πρώτης τάξεως.

***

Δίκαια, ἀπὸ τοὺς σολίστες, ποὺ πῆραν μέρος στὴ συναυλία, μὲ περισσότερο ἐνθουσιασμὸ χειροκροτήθηκε ὁ βιρτουόζος τοῦ πιάνου καὶ καθηγητὴς τῆς Μουσικῆς κ. Γιῶργος Ἀρβανιτάκης. Ὁ διαλεχτὸς αὐτὸς καλλιτέχνης, ἀπὸ τοὺς καλύτερους ποὺ εἴχαμε τὴν τύχη ν' ἀκούσουμε ὡς τώρα, ζωντάνεψε μὲ ὑπέροχη σαφήνεια καὶ δύναμη (ἐσωτερικὴ ἑρμηνευτικὴ) τὶς μελωδίες ἑνὸς κονσέρτου Μότζαρτ γιὰ πιάνο, σὲ Ρὲ μινέρ. Στὸ κονσέρτο αὐτὸ φάνηκε γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη ἡ ἀξία τοῦ κ. Μιχαηλίδη καὶ ὡς μαέστρου, ὅταν μὲ ἔγκαιρη διαίσθηση πρόβλεπε τὶς ἐναλλασσόμενες ἰδιοτροπίες, ἂς ποῦμε, τοῦ σολίστα, καὶ κατάφερνε μὲ ἀκρίβεια νὰ τὶς μεταδίνει στὴν Ὀρχήστρα.

Μιὰ ἄλλη ἀξιοσημείωτη συμμετοχὴ ἦταν κι' ὁ κ. Κώστας Πετρίδης,σόλο βιολοντσέλλο στὸ Kol Nidrei τοῦ Μπρούχ. Ὁ Γερμανὸς συνθέτης ποὺ διακρίνεται γιὰ τὴ γλυκύτητα καὶ ποιητικότητα τῆς μελωδικῆς του φράσης, βρῆκε στὸ πρόσωπο τοῦ κ. Πετρίδη ἕνα ἑρμηνευτὴ μὲ ἀνάλογη γλυκύτητα καὶ ποιητικότητα ἐκφραστική. Κι' ὁ κ. Πετρίδης, μὲ τὴ σειρά του, στάθηκε τυχερὸς ἔχοντας συνοδό του στὸ πιάνο τὸν κ. Ἀρβανιτάκη.

***

Τὸ τρίο ἀρ. 4 (Ὄπ. 15, δεύτερη καὶ τρίτη κίνηση) τοῦ Μότζαρτ ἦταν μιὰ νέα ἐπιτυχία τῆς κ. Λουλλοῦς Συμεωνίδου — Στελλάκη στὸ πιάνο. Μαζί της, πολὺ καλοὶ οἱ κ.κ. Μέντζης (βιολὶ) καὶ Διαμαντὴς Μιχαηλίδης (βιολοντσέλλο).

Ἡ κλασσικότητα τῆς κ. Λυσιμάχης Ἀναστασιάδου βρῆκε τὴ δικαίωσή της στὴν Ἄρια τοῦ Ὀρφέως. Ἡ πολὺ καλὴ ἀπόδωση τῆς μελωδίας καθρεφτιζόταν μέσα στὴ χροιὰ καὶ τὸ ὕφος τῆς φωνῆς της.

Θἄπρεπε ἴσως νὰ μιλήσουμε καὶ γιὰ τὸν κ. Σαμψὼν (σόλο βιολί: Siciliana-Rigaudon τοῦ Κράϊσλερ) καὶ γιὰ τὴ δ. Λυγία Κληρίδου ποὺ τόνε συνόδευσε στὸ πιάνο, καὶ γιὰ τὰ μέλη τῆς Ὀρχήστρας, γιὰ ὅλους καὶ γιὰ τὸν καθένα χωριστά, γιατὶ τοὺς ἀξίζει, μὰ δὲν μᾶς παίρνει ὁ χῶρος. Ἐκεῖνο ποὺ πιστεύουμε πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ ποῦμε τώπαμε : Ὁ «Μότζαρτ» μᾶς ἔδωσε τὸ δικαίωμα νὰ περηφανευόμαστε γιὰ τὴ συμφωνικὴ ὀρχήστρα ποὺ ἀπεκτήσαμε. Γι' αὐτὸ τὰ μέλη του εἶναι ἀξιέπαινα. Εἶναι ἀκόμη, ἀξιέπαινα γιατί, παρατώντας τὶς βιοποριστικές τους δουλειὲς καταρτίστηκαν γιὰ νὰ μᾶς προσφέρουν ὅ,τι μᾶς πρόσφεραν. Κ' εἶναι πρὸς τιμή τους, γιατὶ εἶχαν τὸ κουράγιο νἄβγουν στοὺς δρόμους γιὰ νὰ διαθέσουν εἰσιτήρια.

Ἡ μόνη θλιβερὴ νότα σ' αὐτὴ τὴν ὑπέροχη ἐπιτυχία. Ἔμαθε τὸ κοινό μας ν' ἀγαπᾶ τὴ μουσική, δυστυχῶς ὅμως οἱ περισσότεροι περιμένουμε ἀκόμη νἄρθει ὁ καλλιτέχνης στὰ πόδια μας γιὰ νὰ πάρουμε τὸ εἰσιτήριό μας. Δὲν μάθαμε ὧς τὰ τώρα νὰ κάνουμε οὐρὲς μπροστὰ στὰ ταμεῖα τῶν θεάτρων γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἐξασφαλίσουμε τὴ θέση μας προστὰ στὸ σανίδι, ποὺ θὰ φιλοξενήσει ἕνα καλλιτέχνη. Ὅταν τὸ μάθουμε κι' αὐτό, θἄχουμε κάθε λόγο νὰ αἰσθανόμαστε ἀκόμη πιὸ περήφανοι γιὰ τὸ ἐπίπεδο τοῦ πολιτισμοῦ μας.

ΘΕΑΤΡΟΝ & ΜΟΥΣΙΚΗ

(102 (2))

Τὸ βράδυ τοῦ παρ. Σαββάτου εἰς τὸ μεγαλορεπές Θέτρον Παλλὰς ἔδωκε τὴν προαγγελθεῖσαν συναυλίαν του ὁ καθ' ὅλα ἐξαίρετος καὶ ὑπὸ ἀνωτέρου μουσικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ πνεύματος διαπνεόμενος Μουσικὸς Σύλλογος ΜΟΤΖΑΡΤ Λευκωσίας.

Ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τῆς τριακοντα-μελοῦς ἀρτίας ὀρχήστρας του, εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέσχον καὶ μέλη τῆς Φιλαρμονικῆς τῆς Ἀστυνομίας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς μουσικῆς συμπολίτου μας κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη, μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν ἔργα τοῦ Mozart, Grieg, Haydn καὶ ἄλλων.

Συμμετέσχον. εἰς σόλο πιάνο ὁ διακεκριμένος πιανίστας κ. Γ. Ἀρβανιτάκης, εἰς τραγούδι ἡ καλλιτέχνις κ. Λυσιμάχη Ἀναστασιάδου, εἰς σόλο βιολοντσέλλο ὁ Κ. Πετρίδης συνοδευόμενος εἰς τὸ πιάνο ὑπὸ τοῦ κ. Ἀρβανιτάκη.

Τὸ κοινὸ τῆς Λεμεσοῦ ἐτίμησε διὰ τῆς ἀθρόας προσελεύσεώς του τὸν θαυμάσιον Σύλλογο ποὺ διὰ τῆς εὐγενικῆς του προσπαθείας τιμᾶ τὴν νῆσον μας.

Ὁ Μουσικοφιλολογικὸς Σύλλογος τῆς πόλεώς μας Ἄρης παρέσχε πρὸς τὸν ἐν λόγω Σύλλογον τὴν βοήθειάν του εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὡραίας συναυλίας.

Μέλη καὶ φίλοι τοῦ Μουσ. Συλλόγου Μότζαρτ μᾶς ἐξέφρασαν τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν ἱκανοποίησίν των διὰ τὴν κατανόησι καὶ τὴν εὐγενικὴν συμπεριφορὰν καὶ συμπάθειαν ποὺ ἡ διεύθυνσις τοῦ Θεάτρου Παλλὰς ἐπέδειξε πρὸν τὸν σκοπὸν καὶ τὴν προσπάθειάν των.

Πανώνυμος, 26 Μαΐου 1951

19 Μαΐου 1951

105 (2) Λάβαρον

Χρόνος

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΦΙΧΘΗ

Ο κ. Σ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

—Τήν π. Κυριακήν ἐπανέκαμψε ἐξ Ἀθηνῶν ὁ καθηγητής τῆς μουσικῆς κ. Σόλων Μιχαηλίδης, ὅστις κατὸπιν προσκλήσεως τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν διηὺθυνε τήν συμφωνικὴν ὀρχήστραν τοῦ ἐν λὸγῳ Σταθμοῦ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μουσικῶν του συνθέσεων. Καθά ἀναγινώσκομεν, τὰ μουσικὰ ἔργα τοῦ κ. Μιχαηλίδη τά ὁποῖα ἐξετελέσθησαν καί τά ὁποῖα ἐκάλυψαν ὁλὸκληρον τὸ μουσικόν πρὸγραμμα τοῦ Ραδιοφ. Σταθμοῦ Ἀθηνῶν, προὐκἀλεσαν ἀρὶστην ἐντύπωσιν μεταξύ ὅλων τῶν μουσικῶν κύκλων καί ἡ κριτικὴ τῶν εἰδικῶν ὑπῆρξε ἐνθουσιώδης.

108(1)

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΜΑΪΟΥ 1951

ΜΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ

ΕΤΣΤΟΧΗ ἦταν ἡ ἀπόφαση τῶν ἁρμοδίων τοῦ Γυμνασίου Λεμεσοῦ νὰ διοργανώσουν τὴν καλλιτεχνικὴ ἑορτὴ ποὺ παρηκολούθησε πλῆθος κόσμου στὸ θέατρο «Παλλάς», τὴν περασμένη Τετάρτη. Ὡς τώρα ἦταν καθιερωμένη μονάχα μιὰ ἐμφάνιση ἐπίσημη τοῦ Σχολείου, ἐκείνη τῶν Χριστουγέννων. Μὲ τὴν προχθεσινὴ ὅμως καλλιτεχνικὴ ἐπίδειξη, ἀποδείχτηκε πὼς ὄχι μιά, ἀλλὰ δυὸ καὶ τρεῖς γιορτὲς τὸν χρόνο μποροῦν νὰ γίνουν.

Στὴν ἑορτὴ τῆς περασμένης Τετάρτης, παρηκολουθήσαμε ἕνα παραμυθόδραμα, «Σιντερέλλα» μὲ μουσική, γραμμένη ἀπὸ τὸν διαπρεπῆ μουσικοσυνθέτη κ. Σόλωνα Μιχαηλίδη, στὸ ὁποῖο ἐνυπῆρχαν ἐναλλασσόμενες εἰκόνες σκηνικῆς δράσης — χοροῦ, ρυθμοῦ, στιγμὲς δραματικότητος καὶ στοχασμοῦ.

Οἱ μαθήτριες Ὄλγα Λανίτου καὶ Βαθούλα Στυλιανίδου ἐδημιούργησαν ἐπιτυχῶς τὸν τύπο τῶν ἰδιοτρόπων ἀδελφῶν, τῶν παραχαϊδεμένων καὶ ξιπασμένων δεσποιναρίων, ποὺ νομίζουν πὼς δρίστηκαν ἀπὸ τὴν μοῖρα νὰναι «ἀνώτερος κόσμος» καὶ νὰ μὴ ἀναμιγνύωνται μὲ τὰ κατώτερα στρώματα, ἔστω κι' ἂν σ' αὐτὰ ἦταν κι' ἡ ἑτεροθαλὴς ἀδελφή των.

Ἡ Λούλα Νεοκλέους ἔπαιξε μὲ φυσικότητα ὡς μητέρα ποὺ γνώριζε πῶς νὰ μεταχειρίζεται τὶς φυλάρεσκες θυγατέρες της. Ἡ Βάνια Μυριανθοπούλου ὡς ἑτεροθαλὴς ἀδελφή, ποὺ παραγνωριζόταν ἀπὸ τὴν μητέρα καὶ τὶς ἄλλες ἀδελφές, ἔπαιξε μὲ τέτοια κατανόηση ποὺ ἀσφαλῶς ξεπεργόθσε τὰ ὅρια τοῦ ἐρασιτεχνισμοῦ. Ἡ Ἔλση Κανελλίδου ὡς ἄρχοντας, καὶ ἡ Τούλα Ἰωαννίδου ὡς τελετάρχης ἦσαν πολὺ καλές.

Ὁ Ἀνδρέας Μέσης στὸν ρόλο τοῦ ὑπηρέτου ὑπῆρξεν ἡ εὐθυμη νότα. Ἔπαιξε ἀβίαστα, ἀπροσποίητα καὶ μὲ πολὺ ἀέρα. Ἀσφαλῶς θὰ ἐξελιχθῇ μιὰ μέρα.

Ἀλλὰ κι' οἱ μικρὲς μαθήτριες χόρεψαν μὲ ρυθμὸ καὶ χάρη περισσή. Χαρούμενες, πετακτὲς ὅλο δροσιὰ καὶ ἀθωότητα.

Ἄξιοι συγχαρητηρίων εἶναι, ὁ φιλόλογος κ. Ἡρακλῆς Ἀγγελίδης ποὺ μόχθησε γιὰ τὴ δ' δασκαλία, ὁ κ. Βίκτωρ Ἰωαννίδης γιὰ τὴν ἐπιτυχῆ σκηνογραφία καὶ ἡ δ. Φιλιὼ Λινάρδου ποὺ δίδαξε τὸ χορό. Ἐπίσης αἱ ἐνδυμασίαι τῆς κ. Γενοβέφας Ἀγγελινίδου συνέβαλαν στὴν ὅλην ἐπιτυχία τῆς παραστάσεως.

Στὸ δεύτερο μέρος τῆς ἑορτῆς ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τῆς μικτῆς 100μελοῦς χορωδίας τοῦ Γυμνασίου ἀρρένων καὶ θηλέων ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ κ. Σόλ. Μιχαηλίδη, «ἡ νύκτα» καὶ ὁ «Ὕμνος στὸν Θεόν» τοῦ Μπετόβεν, ὁ «Χορὸς τῶν κυνηγῶν» τοῦ Βέμπερ, τὸ ἐμβατήριον ἀπὸ τὴν ὄπερα Ἀΐντα τοῦ Βέρντι, ἡ «νεότης» τοῦ Ροσσίνι, καὶ σὰν ἐπιστέγασμα τὸ ἀθάνατο «ἀλληλούϊα» τοῦ Χαῖντελ ποὺ στέκει πάνω ἀπὸ τόπο καὶ χρόνο σὰν ὑπέροχη ἐκδήλωση εὐλάβειας πρὸς τὸν Δημιουργὸν τοῦ παντός, σὰν Ὕμνος τῆς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας γιὰ τοῦ Θεοῦ τὴν παγκυριαρχία.

Προτοῦ τελειώσουμε τὸ παρόν, ρίχνομε τὴν ἰδέα πὼς πρέπει τὸ Γυμνάσιό μας νὰ δίδῃ πιὸ συχνὰ τέτοιες ἑορτές. Γιατὶ ἐκτὸς τῶν ταμειακῶν ἀπολαβῶν τὸ κέρδος στὸν πνευματικὸ καὶ ἠθικὸ τομέα εἶναι ἐξ ἴσου σημαντικό: Ψυχαγωγεῖται ὁ μαθητικὸς κόσμος καὶ ταυτοχρόνως ὑψώνεται ἡ καλλιτεχνικὴ στάθμη τοῦ κοινοῦ.

Π. ΙΕΡ.

(102 (4)

ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ

Τοῦ κ. ΔΕΥΚ. ΙΑΚΩΒΙΔΗ

ΩΣΤΕ ἀποκτήσαμε καὶ «συμφωνικὴ ὀρχήστρα» στὴν Κύπρο; Ἔτσι φαίνεται. Παρακολουθῶντας τὸ βράδυ τοῦ περασμένου Σαββάτου στὸ κινηματοθέατρο «Παλλὰς» τὴ συναυλία τοῦ μουσικοῦ σωματείου "Mozart," εἴχαμε τὴν ἐντύπωση ὅτι βρισκόμασταν κάπου εἰς τὸ ἐξωτερικὸ ἀκούοντας μιὰ καλὴ ἐπαγγελματικὴ ὀρχήστρα καὶ ὄχι ἐρασιτέχνες, ποὺ τὴν διηύθυνε ἕνας ἐμπνευσμένος μαέστρος Εὐρωπαϊκῆς σκηνῆς.

Στὴν «Ἐπίτομη Ἱστορία τῆς Μουσικῆς στὴν Εὐρώπη» τοῦ Norbert Dufourcq, ποὺ μετέφρασε στὰ Ἑλληνικὰ ὁ κ. Σπῦρος Σκιαδαρέσης, στὸ κεφάλαιο τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς καὶ τῶν νεοελλήνων συνθετῶν, ποὺ εἶναι προσθήκη τοῦ κ. Σκιαδαρέση, ὁ κ. Σόλων Μιχαηλίδης, ὁ διοργανωτὴς τῆς προχθεσινῆς συναυλίας, ἀναφέρεται ὡς «Κύπριος συνθέτης καὶ μουσικολόγος». Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα θὰ πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ «διευθυντὴς ὀρχήστρας». Πραγματικά, ἀπὸ τὴν περσινή του ἐμφάνιση στὴν ὄπερα «Διδὼ καὶ Αἰνείας» ἀνεβεῖχθη σὰν ἕνας πεπειραμένος καὶ δυναμικὸς μαέστρος ποὺ μὲ τὴν πνευματική του καθοδήγηση, τὶς χαρακτηριστικὲς καὶ ἀκριβεῖς του κινήσεις, τὴν εὐλυγισία τοῦ πνεύματος καὶ τὴν πλούσια μουσικὴ του ψυχή, κατορθώνει νὰ παρουσιάζῃ στὸ κοινὸ τόσο ἄρτιες καὶ ἀξιοθαύμαστες ἐκτελέσεις.

***

Τὸ πρῶτο μέρος τοῦ ἐκλεκτοῦ προγράμματος περιλάμβανε τὴν Εἰσαγωγὴ ἀπὸ τοὺς Γάμους τοῦ Φίγκαρο τοῦ Mozart, τὴν Ἄρια τοῦ "Ὀρφέως ἀπὸ τὸ «Ὀρφεὺς καὶ Εὐρυδίκη» τοῦ Γκλούκ, τὸ Siciliana-Rigaudon τοῦ Kreisler γιὰ βιολὶ καὶ πιάνο καὶ τὸ Κοντσέρτο εἰς Re ἔλ. τοῦ Mozart γιὰ πιάνο καὶ ὀρχήστρα. Τὸ δεύτερο μέρος ἄρχισε μὲ τὸ Kol Nidrei τοῦ Bruch γιὰ βιολοντσέλλο καὶ πιάνο, συνεχίσθη μὲ τὸ θάνατο τῆς Ἄσης καὶ τὸ χορὸ τῆς Ἀνίτρας ἀπὸ τὸν Peer Gynt τοῦ Γκρὴγκ καὶ τελείωσε μὲ τὴ Συμφωνία 101 τοῦ Haydn γιὰ ὀρχήστρα.

Ἡ ἀριστουργηματικὴ ὄπερα τοῦ Μότσαρτ «Γάμοι τοῦ Φίγκαρο» γράφτηκε τὸ 1785 πάνω σὲ λιμπρέττο τοῦ Ντὰ Πόντε καὶ εἶχε θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία στὴν Πράγα ὅταν πρωτοανεβίστηκε τὸν ἑπόμενο χρόνο. Ἡ «Εἰσαγωγὴ» (Οὐβερτοῦρα) εἶναι ἔργο γιὰ ὀρχήστρα μὲ μορφὴ σονάτας. Χρησιμεύει πολλὲς φορὲς ὡς εἰσαγωγὴ πράξεως μελοδράματος ἢ δράματος ἁπλῶς καὶ περιλαμβάνει τὰ κυριώτερα θέματα ἢ τὶς μελῳδίες του. Τὸ κοντσέρτο εἶναι σύνθεσις μὲ μορφὴ σονάτας ποὺ ἀποτελεῖται συνήθως ἀπὸ 3 μέρη. Εἶναι γραμμένο γιὰ ἕνα ὄργανο solo μὲ συνοδεία ὀρχήστρας. Τὸ κοντσέρτο στὴ Re ἔλ. εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα τοῦ Mozart ποὺ, κατὰ τὸν Pitrou «χωρὶς νὰ πάψῃ νὰ εἶναι κλασσικὸς δηλ. πιστὸς τηρητὴς τοῦ ὕφους, ἔδωσε ἄνεσι, ἄερα καὶ λυγεράδα στὰ μεγάλα μουσικὰ εἴδη» κι' εἶναι αὐτὴ ἡ ὑπέρτατη εὐκολία του, ἡ ἀμίμητη φυσικότητά του κι' ἡ ἀκαταμάχητη σαφήνειά του ποὺ μᾶς σκλαβώνουν».

Ἀπὸ τὴν συνεργασία τοῦ Γερμανοῦ Γκλοὺκ μὲ τὸν Ἰταλὸ Καζαλμπίκι δημιουργήθηκε τὸ ἀριστούργημα «Ὀρφεὺς καὶ Εὐρυδίκη» ποὺ πρωτοπαίχτηκε στὴ Βιέννη τὸ 1762 καὶ σημείωσε τὴν ἀρχὴ τῆς περιόδου τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ μελοδράματος δηλ. ἐγκατάλειψις τῆς ἐπιτηδευμένης ἰταλικῆς ὄπερας καὶ γυρισμὸς στὴν ἁπλότητα καὶ τὴν ἀλήθεια, τὴν πιστὴ ἀναπαράστασι τῶν αἰσθημάτων, ἐπικράτησι τοῦ recitativo" καὶ δημιουργία συγκινήσεων ὅπως πράγματι διεπιστώθη στὴν ἄρια τοῦ Ὀρφέως.

Ὁ Ἐδουάρδος Γκρὴγκ θεωρεῖται ὁ πατέρας τῆς Σκανδιναβικῆς μουσικῆς καὶ ἀνήκει στὴν κατηγορία τῶν ρωμαντικῶν συνθετῶν. Γεννήθηκε στὸ Μπέργκεν τὸ 1843 καὶ πέθανε τὸ 1907. Ὑπῆρξε ὁ ἀναθεμιουργὸς τῶν ποιητικῶν τοπίων τῆς πατρίδος του καὶ ὁ ἀπαράμιλλος ἑρμηνευτὴς τῶν ἐνδομύχων ψυχικῶν καταστάσεων. Μέσα στοὺς χορούς του διακρίνει κανεὶς τὴν παθητική του τέχνη ποὺναι πλούσια σὲ χρωματισμοὺς καὶ ἰδέες, τὰ δὲ βάλς του εἶναι ἐφάμιλλα τῶν χορευτικῶν συνθέσεων τοῦ Στράους.

Ὁ Max Bruch (1838—1920) διακρίνεται γιὰ τὴν τεχνικὴ του ἰσορροπία καὶ τὴν συνθετική του γραμμὴ ποὺ χάραξε βαθειὰ πάνω στὴν ἐξέλιξι τῆς Γερμανικῆς μουσικῆς. Τὸ «Κὸλ Νιτρέϊ» ποὺ τὸ ἐνεπνεύσθη ἀπὸ τὴν ἱεροτελεστία τῆς Ἑβραϊκῆς Ἐκ[illegible] ἀπὸ τὶς ἐκλεκτότερες σελίδες τῆς φιλολογίας τοῦ βιολοντσέλλου.

Ἡ προσωπικότης τοῦ Ἰωαὴλ Χάϋδν, τοῦ πατέρα τῆς Συμφωνίας, ξεχωρίζει ἰδιαίτερα ἀνάμεσα στὶς μεγάλες μορφὲς τοῦ 18 αἰῶνα καὶ χάρις σ' αὐτὸν διαμορφώθηκε τελικῶς ἡ κλασσικὴ μορφὴ τῆς Συμφωνίας καὶ ἀνυψώθηκε σ' ἕνα ἀνώτερο καλλιτεχνικὸ ἐπίπεδο. Κάθε συμφωνία ἀπ' ἐδῶ καὶ μπρὸς ἔχει τὴν συμμετρία καὶ τὴν ὡραιότητά της καὶ κάθε ὄργανο τῆς ὀρχήστρας παρουσιάζει ἰδιαίτερο ἐκφραστικὸ ἐνδιαφέρο. Μεταξὺ τῶν 125 συμφωνιῶν του ἀσφαλῶς ἡ ὑπ' ἀρ. 101 εἶναι ἀπὸ τὶς καλύτερες.

***

Ὁ Σύλλογος "Mozart," μὲ μέλη τοῦ ὁποίου εἶχα κι' ἐγὼ τὴν τιμὴ καὶ τὴν εὐτυχία ἄλλοτε νὰ συνεργασθῶ, ἀποτελεῖται ὡς γνωστὸν ἀπὸ ἐργαζόμενους νέους, πολλοὶ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ οἰκογενειάρχες ποὺ διαθέτουν τὴν ὥρα τῆς ἀναπαύσεώς των ἢ κλέβουν ὥρα κι' ἀπ' τὴ δουλειά τους ἀκόμα, γιὰ ν' ἀφοσιωθοῦν στὴ Τέχνη, χωρὶς κανένα ὑλικὸ ὑπολογισμό, ἀλλὰ μόνο ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὴ μουσικὴ καὶ ἔνθερμο ζῆλο γιὰ τὴν ἀνύψωσι τοῦ καλλιτεχνικοῦ πεδίου τοῦ τόπου μας.

Ἔχουμε λοιπόν, ἱερὸ καθῆκο νὰ τοὺς βοηθήσουμε μὲ κάθε τρόπο νὰ συστηματοποιήσουν τὴ δουλειά τους, νὰ προμηθευθοῦν τὰ ὄργανα ποὺ τοὺς λείπουν, ν' ἀποκτήσουν μόνιμο μαέστρο καὶ νὰ φθάσουν σύντομα, πιστεύω, σὲ τέτοιο σημεῖο ποὺ νὰ δίνουν συχνότερα συναυλίες—καὶ τότε γιατὶ νὰ μὴ καθιερωθοῦν κι' ἐδῶ οἱ τακτικὲς λαϊκὲς συναυλίες σὲ κλειστὸ ἢ ἀνοικτὸ χῶρο ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς, ποὺ εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ σ' ὅλο τὸν πολιτισμένο κόσμο, νὰ μποροῦν σὲ ἀκόμα σιγὰ-σιγὰ νὰ ἐπισκέπτονται καὶ γειτονικές μας χῶρες, μετακαλοῦντες συγχρόνως καὶ ξένους μαέστρους καὶ σολίστες ἀπὸ τοὺς ὁποίους πολλὰ ἔχουν νὰ ὠφεληθοῦν καὶ οἱ ἴδιοι καὶ ὁ τόπος μας.

***

Ἡ φίλη κ. Ἀνσιμάχη Ἀναστασιάδου, ποὺ τὴν εὐχαριστῶ κι' ἐδῶ γιὰ τὴ στοργὴ μὲ τὴν ὁποία περιβάλλει τὰ τραγούδια μου στὰ ρεσιτὰλ καὶ τὶς ραδιοφωνικές της ἐκπομπές, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὶς δικές μας κρίσεις καὶ ἐπαίνους γιατὶ τ' ὄνομά της εἶναι τόσο εὔφημα γνωστὸ στὶς λυρικὲς σκηνὲς τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ ἴδιο ἰσχύει γιὰ τὸν ἐξαίρετο πιανίστα κ. Γ. Ἀρβανιτάκη ποὺ ἐθριάμβευσε κυριολεκτικῶς στὸ κοντσέρτο τοῦ Mozart μὲ συνοδεία τῆς ὀρχήστρας. Πρόκειται πράγματι γιὰ δύο καλλιτέχνες ὁλκῆς μὲ σπάνια μουσικὴ κατάρτισι, μὲ θερμὸ καὶ πλούσιο τεμπεραμέντο καὶ μὲ χαρακτηριστικὸ τὴν δεξιοτεχνικὴ ἐκτέλεση τῶν ἔργων ποὺ μετουσιώνουν σὲ λεπτοὺς καὶ αἰθέριους ἤχους.

Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ κλείσω τὸ σημείωμά μου χωρὶς νὰ σταθῶ μπροστὰ στὰ ὀνόματα τοῦ ἀρίστου Κυπρίου βιολοντσελλίστα κ. Πετρίδη, τοῦ βιολονίστα μας κ. Σαμψὼν καὶ τῆς πιανιστρίας δ. Κληρίδου. Ἐκφράζω τὴ λύπη μου ποὺ λόγω ξαφνικῆς ἀδιαθεσίας τῆς κ. Συμεωνίδου—Στελλάκη, παραλήφθηκε τὸ Trio ὑπ' ἀρ. 4 τοῦ Mozart, στὸ ὁποῖο θὰ εἶχα τὴν εὐχαρίστησι ν' ἀκούσω τοὺς κ.κ. Μέντζη καὶ Μιχαηλίδη.

Ἐκφράζω ὅμως καὶ τὰ πιὸ θερμά μου συγχαρητήρια στὸ διακεκριμένο μας μουσικὸ κ. Σολ. Μιχαηλίδη ποὺ ἐτίμησε καὶ τιμᾷ τὸ Κυπριακὸ καὶ Ἑλληνικὸ ὄνομα στὸ ἐξωτερικό, γιὰ τὴν καινούργια του αὐτὴ ἐπιτυχία, ποὺ ἐξασφάλισε ὄχι μὲ λίγους κόπους καὶ τρεχάματα γιὰ πρόβες ἐδῶ καὶ στὴ Λευκωσία. Ἡ νέα αὐτὴ προσπάθεια τοῦ "Mozart" πρὸς μουσικὴ διαπαιδαγώγησι τοῦ κοινοῦ μας ἀξίζει, ἐπαναλαμβάνω, κάθε ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς ὑποστηρίξεως.

Εἶναι παρήγορο, εἶναι γεγονὸς ἄξιο προσοχῆς καὶ ἐνθαρρυντικό, ἡ ἄνθησις ποὺ ἐπῆρε ἡ μουσική μας κίνησις τὸν τελευταῖο καιρό. Ἐλπίζω καὶ εὔχομαι νὰ μὴ ἐπαναπαυθοῦμε στὶς δάφνες μας.

5 Μαΐου 1951 «Χρόνος»

105(3)

«ΧΡΟΝΟΣ

Ο κ. ΣΟΛ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ἀνεχώρησε ἀεροπορικῶς εἰς Ἀθήνας τήν π. Πέμπτην ὁ καθηγητὴς τῆς Μουσικῆς κ. Σόλων Μιχαηλίδης. Ὁ κ. Μιχαηλίδης προσεκλήθη ὑπό τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ ὅπως διευθύνῃ τὴν συμφωνικήν ὀρχήστραν τοῦ ἐν λόγῳ Σταθμοῦ, ὅστις θά ἀφιερώσῃ μίαν ἐκπομπήν του εἰς τήν ἐκτέλεσιν μουσικῶν ἔργων τοῦ Κυπρίου μουσουργοῦ.

Ἡ ἐκπομπή θὰ γίνῃ τήν 9. μ.μ. ὥρ. τῆς 10ης Μαΐου (πρ. Πέμπτην) θά ἐκτελεσθοῦν δέ τά ἀκόλουθα ἔργα τοῦ ἐκλεκτοῦ μας μουσουργοῦ. «Βυζαντινό σκίτσο»—Ἀφιέρωμα—Μπαλέττο Ναυσικᾶς καὶ Θεραπαινίδων ἀπὸ τήν ὄπεραν «Ὀδυσσέας» —Παηγὺρι τῆς Κακάβας—Ἡ ζωὴ ἐν τἀφῳ.

Ὁ κ. Μιχαηλίδης θά ἐπιστρέψῃ εἰς Κύπρον ἀεροπορικῶς τήν μεταπροσεχῆ Κυριακήν.

ΝΕΑ ΕΠΙΒΑΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ

Τὴν π. Δευτέραν κατέπλευσε εἰς τόν λιμένα μας τὸ μεγαλοπρεπές ἀτμόπλοιον «Νέγκμπαχ» τῆς Ἑβραϊκῆς Ἑταιρείας Zim Israel Navigation, τό ὁποῖον θά ἐκτελῇ τήν γραμμήν Λεμεσοῦ—Νεαπόλεως — Μάλτας—Μασσαλίας ἐντός 13 ἡμερῶν, ἀνά 22 ἡμέρας.

Τὸ ἐν λόγῳ ἀτμόπλοιον τό ὁποῖον εἶναι ἐκτοπίσματος 12 χιλ.τόν.

Η κ. ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ

Εὐχαρίστως ἀναγράφομεν ὅτι ἡ μεγάλη μας τραγωδός κ. Μαρίκα Κοτοπούλη ἐπὶ κεφαλῆς ἑνὸς ἐκλεκτοῦ θιάσου, εἰς τὸν ὁποῖον συμμετέχει καὶ ὁ Κύπριος ἠθοποιός κ. Θεόδωρος Μορίδης, θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Κύπρον τήν 7ην Ἰουλίου, ὅπως δώσῃ σειρὰν κλασσικῶν ἔργων ἐκ τοῦ ρεπερτορίου της, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγονται ὁ «Ὀθέλλος», «Ἐλισάβετ» κ.ἄ.

Ἐκτὸς τῶν ἔργων αὐτῶν ἡ κ. Κοτοπούλη πρόκειται ν' ἀναβιβάσῃ εἰς Κύπρον, εἴτε εἰς ἀρχαῖα θέατρα εἴτε εἰς τὸ ὕπαιθρον, τὰς δύο ἀρχαίαστραγωδίας «Χοηφόροι» καὶ «Ἀγαμέμνων» αἱ ὁποῖαι θ' ἀποτελέσουν πράγματι μιὰν καλλιτεχνικήν μυσταγωγίαν διά τούς Κυπρίους.

Ὁ γνωστὸς σκηνοθέτης κ. Τάκης Μουζενίδης ὁ ὁποῖος θὰ συνοδεύσῃ τὴν κ. Κοτοπούλη καὶ θὰ σκηνοθετήσῃ μερικὰ ἐκ τῶν ἔργων τούτων, ἀφίχθη ἤδη εἰς Κύπρον καὶ ἀνέλαβε τήν διευθέτησιν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ ἐν λόγῳ θιάσου, ἡ ὁποία δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἓν καλλιτεχνικὸν γεγονὸς διὰ τὴν Νῆσον μας.

Ο Κ. ΣΟΛ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

106 (1)

ΛΕΜΕΣΟΣ, 13 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).– Ὁ γνωστὸς μουσουργὸς κ. Σόλων Μιχαηλίδης ἀναχωρεῖ τὸ προσεχὲς Σάββατον εἰς Εὐρώπην. Ὁ κ. Μιχαηλίδης, ὡς ἐδημοσιεύσαμεν καὶ προηγουμένως, προσεκλήθη καὶ ἐφέτος ὡς μέλος τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸν Διεθνῆ Μουσικὸν Διαγωνισμὸν τῆς Οὐαλλίας, ὁ ὁποῖος θὰ διεξαχθῇ μεταξὺ τῆς 3ης καὶ 9ης Ἰουλίου. Εἰς τὸν ἐν λόγῳ διαγωνισμὸν ἐδήλωσαν συμμετοχὴν 120 χορωδίαι ἐξ 22 χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. (Γαλλίας, Ἰταλίας, Γερμανίας, Ἱσπανίας Αὐστρίας, Νορβηγίας, Ὁλλανδίας, Βελγίου, Οὐκρανίας, Χιλῆς, Καναδᾶ κλπ.)

Αἱ χορωδίαι θὰ ἐκτελέσουν δύο ὑποχρεωτικὰ ἔργα: Τοῦ Χαϊντελ τὸ «Ἀμὴν» ἀπὸ τὸν «Μεσσίαν» καὶ τὸ ἔργον τοῦ Σολ. Μιχαηλίδη «Πιστὸς Σταυρός». Τὸ ἐν λόγῳ ἔργον τοῦ κ. Μιχαηλίδη ἐξεδόθη ἤδη καὶ ἐκυκλοφόρησεν εἰς Εὐρώπην.

Περὶ τὰ τέλη Ἰουλίου ὁ κ. Μιχαηλίδης θὰ μεταβῇ εἰς Ὄσλο τῆς Νορβηγίας, ὅπου θὰ διευθύνῃ τὴν Ὀρχήστραν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ εἰς Συναυλίαν συμφωνικῶν ἔργων του. Ἀκολούθως θὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Βέλγιον, Γαλλίαν καὶ τὸν Σεπτέμβριον θὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ Φεστιβὰλ καὶ εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Λαϊκῆς Μουσικῆς εἰς Ζάγκρεπ, τῆς ὁποίας εἶναι μέλος τοῦ ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου της.

Ἔθνος 14 Ιουν.

Πέμπτη

Ἰουλίου

Ο κ. ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

'Εφημερίς 5 Μαΐου '951

'Ανεχώρησε τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην ἀεροπορικῶς εἰς τὰς 'Αθήνας ὁ Κύπριος μουσουργὸς καὶ μαέστρος κ. Σόλων Μιχαηλίδης, ὅπου ἔχει κληθῇ εἰδικῶς διὰ νὰ διευθύνῃ ἔργα ἰδικά του καὶ ἄλλων συνθετῶν, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκτελεσθοῦν ὑπὸ τῆς 'Ορχήστρας τοῦ Ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ 'Αθηνῶν τὴν προσεχῆ Πέμπτην, 10ην Μαΐου καὶ ὥραν 9 μ. μ.

Τὰ ἔργα τοῦ κ. Μιχαηλίδη, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκτελεσθοῦν εἶναι: «Τὸ Πανηγύρι τῆς Καχάβας», «Ἡ Ζωὴ ἐν Τάφῳ» (συμφωνικὸν ποίημα), «Μπαλέττο Ναυσικᾶς καὶ Θεραπαινίδων» ἀπὸ τὴν ὄπεράν του «'Οδυσσεὺς», «'Αφιέρωμα» καὶ «Συμφωνικὸ Σκίτσο».

'Επίσης ὁ κ. Μιχαηλίδης κατὰ τὴν ἰδίαν ἐκπομπὴν θὰ διευθύνῃ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ὄπεραν «Διδὼ καὶ Αἰνείας», εἰς τὰ ὁποῖα θὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ κ. Φάνη 'Αϊδαλῆ ὡς σολίστ.

Ο κ. ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΠΡΟΣΕΚΛΗΘΗ ΕΙΣ ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

100

Ὁ μουσουργὸς κ. Σόλων Μιχαηλίδης προσεκλήθη ἐπισήμως ὅπως συμμετάσχῃ εἰς τὸ Διεθνὲς Μουσικὸν Συνέδριον, τὸ ὁποῖον θὰ συνέλθῃ εἰς τὴν Ἱσπανίαν ἀπὸ τῆς 22—28 Ἰουνίου.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Ἱσπανίᾳ διαμονῆς του ὁ κ. Μιχαηλίδης θὰ εἶναι ἐπίσημος φιλοξενούμενος τῆς Ἱσπανικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου.

(107)

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΡΙΤΗ 27 ΜΑΡΤΙΟΥ 1951

ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

Ο κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΡΕΣΙΤΑΛ ΤΟΥ

Τοῦ κ. ΣΟΛΩΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ

Σ' ΕΝΑ σύντομο σημείωμα πρὶν ἀπὸ τὸ ρεσιτὰλ μιλοῦσα γιὰ τὸ ἀξιοθαύμαστο κατόρθωμα τοῦ Θέμελη νὰ φτάσει στὸ ζηλευτὸ καλλιτεχνικὸ ὕψος ποὺ βρίσκεται σήμερα. Ὅσοι εἶχαν τὴν εὐτυχία νὰ τὸν ἀκούσουν θὰ διαπίστωσαν τὴν θαυμαστή του νίκη : ὁ Θέμελης ἔχει ὁλοκληρωτικὰ ἐξουδετερώσει τὴν ἔλλειψη τῆς ὁράσεως. Ἔχει ξεπεράσει πιὰ κάθε τεχνικὴ δυσκολία, κατορθώνει νὰ βλέπει καθαρὰ μέσα στὸ βάθος, στὴν ἐσώτερη οὐσία τῆς μουσικῆς καὶ νὰ προβάλλει φωτεινότατα μπροστά μας ὁλοζώντανες τὶς μουσικὲς εἰκόνες. Ποιητικὴ καὶ εὐαίσθητη φύση ἔχει ἐπιτύχει νὰ ζευγαρώσει ἀπόλυτα τὴν ἄψογη τεχνικὴ μὲ ἀλάνθαστη μουσικότητα. Ἀπὸ τὸ ζευγάρωμα αὐτὸ βγαίνει ἡ ἁπαλότατη καὶ αἰθέρια σονοριτέ του, ἡ γλαφυρότατη εὐγένεια τοῦ ἤχου, ἡ μαγεία τοῦ μουσικοῦ λόγου.

Ἡ κλίμακα τῶν χρωματισμῶν του εἶναι πλούσια καὶ εὐλύγιστη, ἀλλὰ τὰ πιανίσσιμά του ἦταν τόσο ἁπαλὰ καὶ ἀνάερα, καὶ μαζὶ τόσο διαυγῆ καὶ φωτεινά, ποὺ αὐτὰ καὶ μόνα ἀποτελοῦσαν καλλιτεχνικὴ ἀπόλαυση. Οἱ ἑρμηνεῖες του ἔχουν ἔντονο προσωπικὸ χαρακτῆρα.

Ὁ Θέμελης, καὶ ἐκεῖ ποὺ θὰ νιώθαμε διαφορετικά, κατορθώνει νὰ ζωντανεύει τὸ ἔργο σὲ μιὰ ἀναδημιουργία πειστική, ὅπου ἡ λεπτολογη καὶ ἐπίμονη ἐπιζήτηση τῶν λεπτομερειῶν ὄχι μονάχα δὲν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴ γενικὴ εἰκόνα τοῦ συνόλου, ἀλλὰ ἀντίθετα συντελεῖ κατὰ τὸν πιὸ συνειδητὸ τρόπο στὸ κτίσιμο μιᾶς πλήρους καὶ τελείας ἀρχιτεκτονικῆς μορφῆς. Αὐτὸ ἦταν καταφανὲς στὰ μεγάλα ἔργα καὶ κυρίως στὴ Χρωματικὴ Φαντασία καὶ Φούγκα τοῦ Μπὰχ καὶ στὴ Σονάτα «Αὐγὴ» (ἀφιερωμένη στὸν Κόμητα Waldstein) τοῦ Μπετόβεν. Ἀπὸ τὸ πρῶτο ἔργο, ἕνα λαμπρὸ γοτθικὸ οἰκοδόμημα, ἡ Φούγκα ἰδιαίτερα βγῆκε μουσικώτατα μέσα ἀπὸ μιὰ καλοζυγισμένη ἰσορροπία, ὅπου τὸ θέμα σὲ κάθε ἐμφάνισή του ἔπαιρνε γλαφυρὰ τὴν θέση του χωρὶς νὰ κρύβει ἢ νὰ μειώνει τὸ ἀντιστικτικὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἄλλων μερῶν.

***

Ἡ μεγάλη ἐπιτυχία ὅμως, σωστὸς ἄθλος, ἦταν ἡ ἐκτέλεση τῆς Σονάτας τοῦ Μπετόβεν. Τὸ καταπληκτικὸ αὐτὸ ἔργο — σωστὸ κονσέρτο γιὰ πιάνο χωρὶς ὀρχήστρα — ἐκτελέστηκε ἀπὸ τεχνικὴ ἄποψη κατὰ τὸν πιὸ ἄψογο τρόπο. Εἶναι ὅμως ἡ ἑρμηνεία τοῦ ἔργου ποὺ παρουσίαζε ξεχωριστὸ ἐνδιαφέρον. Ἴσως δὲν εἶχε τὴν αὐστηρότητα τοῦ ὕφους, ποὺ πολλοὶ πιανίστες τῆς δίδουν, ἦταν ὅμως πιὸ ποιητικὴ καὶ πιὸ εὐαίσθητη, χωρὶς νὰ χάνει τίποτε ἀπὸ τὸν ἀρρενωπό της χαρακτῆρα. Οἱ ἀναλογίες στὴ διαβάθμιση τῶν χρωματισμῶν πολὺ μετρημένες καὶ τὸ σχεδὸν ἀδιάκοπο, χειμαρρώδες ξέσπασμα τῶν ἤχων ἐξεχύνετο σὰν μιὰ ἀμέτρητη σειρὰ ἀπὸ λαμπερὰ μαργαριτάρια μὲ θαυμαστὴ κρυστάλλινη διαύγεια.

Δὲν θᾶταν δύσκολο νὰ σταματήσῃ κανεὶς σὲ κάθε ἔργο, ἐκεῖ ὅμως ποὺ ὁ Θέμελης δείχνεται πραγματικὸς γόης στὴν ἔκφραση, εἶναι σὲ τέτια ἔργα σὰν τὴν Νυχτωδία, ἀρ. 5, ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὰ δάκτυλά του σὰν μιὰ ἀέρινη, ἀνάλαφρη ὀπτασία, ποὺ μόλις διαγραφόταν στὴν ἀτμόσφαιρα, σὰν ν' ἀνῆκε λὲς σ' ἕνα ἄλλο κόσμο. Τὸ ἴδιο λεπτεπίλεπτη ἦταν ἡ χαριτωμένη Σονάτα τοῦ Σκαρλάττι καὶ ὁ Ἱσπανικὸς Χορὸς τοῦ Γκρανάντος, ποὺ ἔδωσε ὁ Καλλιτέχνης ἐκτὸς προγράμματος.

Μὰ ὁ Θέμελης εἶναι καὶ τεχνίτης τῶν ἀντιθέσεων, ἔτσι ἡ ἁπαλὴ «Νυχτωδία» πλαισιώθηκε ἀπὸ τὴν ὁρμητικὴ «Ἐπαναστατικὴ» Σπουδὴ καὶ τὴ μεγάλη Πολωνέζα (σὲ Λὰ ὕφ) καὶ τὰ δυὸ ἔργα μὲ ἐξαιρετικὴ λαμπρότητα παιγμένα.

***

Ὁ κ. Θέμελης εἶχε τὴν καλὴ ἔμπνευση νὰ συμπεριλάβει στὸ πρόγραμμά του καὶ τρία Ἑλληνικὰ ἔργα : Τοῦ Γ. Καζάσογλου ἕνα ποιητικὸ καὶ λεπτὸ μικρὸ Impromptu, τοῦ κ. Γ. Πονηρίδη τοὺς δυὸ γνωστοὺς Ἑλληνικοὺς χορούς μὲ τὴν χαρακτηριστική τους ἐμπρεσιονιστικὴ ἁρμονικὴ ὑφὴ καὶ τοῦ Μ. Καλομοίρη τὸ Προλούντιο ἀρ. 3, ἕνα ἀληθινὸ μουσικὸ πυροτέχνημα. Ὅλα ἐκτελέστηκαν μὲ στοργὴ καὶ κατανόηση καὶ ἔγιναν δεκτὰ μὲ πολλὴ συμπάθεια ἀπὸ τὸ κοινό.

Ὁ διαπρεπὴς Καλλιτέχνης — ἕνα ἀπὸ κεῖνα τὰ θαυμαστὰ παιδιὰ ποὺ ξέρει νὰ γεννᾶ ἡ Ἑλλάδα καὶ νὰ τὰ στέλλει παντοῦ κήρυκες τοῦ πολιτισμοῦ — ἐχειροκροτήθηκε μ' ἔξαλλο ἐνθουσιασμὸ ἀπὸ τὸ κοινὸ ποὺ ἐπλημμύρισε τὸ «Μαγικὸ Παλάτι» καὶ ἀνεκλήθη ἐπανειλημμένως στὴ σκηνή.

Ἐλπίζω, ὅτι ὁ κ. Θέμελης θὰ εἰσακούσει στὶς παρακλήσεις ποὺ τοῦ γίνονται καὶ θὰ δώσει τὴν εὐκαιρία καὶ στὸ κοινὸ τῶν ἄλλων πόλεων νὰ τὸν ἀκούσουν.

ΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ο Κ. ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΟΥΑΛΛΙΑΣ

ΛΕΜΕΣΟΣ, 10 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).- Ὁ γνωστὸς μουσικοσυνθέτης συμπολίτης μας κ. Σόλων Μιχαηλίδης μέλος τῆς κριτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Μουσικοῦ Διεθνοῦς διαγωνισμοῦ, προσεκλήθη ὅπως παραστῇ εἰς τὸ Μουσικὸν Φεστιβὰλ τῆς Οὐαλλίας, τὸ ὁποῖον θὰ ἀρχίσῃ τὴν 3ην Ἰουλίου καὶ θὰ λήξῃ τὴν 9ην τοῦ αὐτοῦ μηνός. Εἰς τοῦτο θὰ λάβουν μέρος ἄνω τῶν ἑκατὸν χορωδιῶν τοῦ κόσμου.

Τὸ Συμβούλιον τοῦ Φεστιβὰλ καθώρισεν ὡς ὑποχρεωτικὰ θέματα διαγωνισμοῦ μέρος ἀπὸ τὸν «Μεσσίαν» τοῦ Χέντελ (τὸ περίφημον Ἀμήν) καὶ τὸ ἔργον τοῦ κ. Μιχαηλίδη «Rux Fidelis» (Πιστὸς Σταυρός) ἐκκλησιαστικῆς ἐμπνεύσεως..

Ὑπάρχει σκέψις ὅπως εἰς τὸ τέλος τοῦ Φεστιβὰλ ὅλαι αἱ χορωδίαι ἑνωθοῦν καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μιχαηλίδη ψάλουν τὴν σύνθεσίν του. Ὁ κ. Μιχαηλίδης, ὡς μέλος τῆς πενταμελοῦς κριτικῆς ἐπιτροπῆς, μετέσχε καὶ τοῦ Φεστιβὰλ τῆς Οὐαλλίας τοῦ 1949.

«Ἔθνος» (Ἀθηνῶν)
Κυριακὴ 11 Φεβρ. 1951

103

ΡΕΣΙΤΑΛ ΠΙΑΝΟΥ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

10/2/57

Μᾶς παρέχεται ἡ πληροφορία, ὅτι τὴν μεθαύριον Δευτέραν, ὥρᾳ 5.30 μ.μ., θὰ μεταδοθῇ ὑπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Λακατάμιας ἐκλεκτὸν ρεσιτὰλ πιάνου καὶ τραγουδιοῦ ὑπὸ τῶν κ.κ. Γιώργου Μιχαηλίδη (πιανίστα) καὶ Μαρίου Μαληκίδη (τενόρου). Θὰ ἐκτελεσθοῦν εἰς τὸ πιάνο μουσικοσυνθέσεις Σοπὲν καὶ Σοῦμπερτ, ἐπίσης δὲ «ἡ ἅρπα τῆς Σαπφοῦς» (διὰ πιάνο) τοῦ κ. Σόλωνος Μιχαηλίδη. Ὁ κ. Μ. Μαληκίδης θὰ τραγουδήσῃ ἄριες ἀπὸ ὄπερες, καθὼς καὶ τὸ «ἐλιξήριον τοῦ ἔρωτος» (elizir d' amore.)

ΤΟ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟ ΡΕΣΙΤΑΛ ΤΟΥ Κ. Γ. ΘΕΜΕΛΗ

(1072)

Κάθε νέα ἐπαφὴ μὲ τὸν ἐξαιρετικὸν αὐτὸ καλλιτέχνη ἐνισχύει τὴν πρώτη ἐντύπωση, φωτίζει πιὸ πολὺ τὶς ποικίλες πτυχὲς τοῦ μεγάλου ταλέντου του, δυναμώνει τὴ γοητεία τοῦ θαύματος του. Ἀλήθεια, τί θαῦμα! Ὁ τυφλὸς αὐτὸς καλλιτέχνης φωτίζει τὴν ψυχή μας μὲ τὸ φῶς τὸ ἀληθινό, τὸ θεϊκὸ τῆς ἀνώτερης τέχνης. Οἱ ἀκροατές μένουν μαγευμένοι κυριολεκτικά μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα ποὺ δημιουργεῖ. Δὲν ξέρω ἂν πολλοὶ στέκουν θαμπωμένοι μονάχα μπρὸς στὴν τεχνικὴ κατάκτηση τοῦ τυφλοῦ καλλιτέχνη. Αὐτό, εὐτυχῶς, δὲν εἶναι παρὰ ἕνα στοιχεῖο τῆς προσωπικότητας του. Ὁ Θέμελης εἶναι πρὸ πάντων ἕνας μουσικὸς—μὲ τὴν πλατειὰ σημασία τῆς λέξης—ποὺ δονεῖται κυριολεκτικὰ ὁλόκληρος ἀπὸ τὴ μαγεία τῆς μουσικῆς καὶ ἐκπέμπει γύρω του μετουσιωμένο σὲ συναρπαστικὴ μουσικὴ εἰκόνα ὅ,τι πλούσιο ὑπάρχει μέσα του.

Στὸ ἀποχαιρετιστήριο του ρεσιτὰλ σ' ἕνα πρόγραμμα, παρόμοιο μ' αὐτὸ τῆς Λεμεσοῦ, ἀφιερωμένο στὸν Σοπέν μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκτιμήσουμε ὅ,τι ξεχωριστὸ σ' εὐαισθησία, σὲ λεπτότητα καὶ σὲ ποίηση ἔχει νὰ προσφέρει ὁ Θέμελης. Στὰ μεγάλα ἔργα σὰν τὴ Σονάτα, ἔργο 58 (ἰδίως τὸ Σκέρτσο καὶ τὸ Λάργκο της), τὴν Μπαλλάντα, ἀρ. 3, τὸ Σκέρτσο ἀρ. 2 καθὼς καὶ στὰ δυὸ, ποὺ ἔπαιξε ἐκτὸς προγράμματος, τὴ θεϊκὴ Μπερσιούσε καὶ τὴ Μεγάλη Πολωνέζα, ἀναδείχτηκε δυνατὸς ἀρχιτέκτων συνθέτοντας μαεστρικὰ καὶ μὲ πλήρη ἐπίγνωση τῶν ἀναλογιῶν ,τὰ τμήματα κάθε ἔργου σ' ἕνα σύνολο ἐνιαῖο καὶ πλῆρες. Στὰ μικρὰ ἔργα πάλι ἦταν ἀπαράμιλλος μάγος. Ἡ Μαζοῦρκα, ἀρ. 47, π.χ. ἦταν ἕνα ἀριστούργημα λεπτότητος, οἱ Τρεῖς Σπουδὲς (ἰδίως ἡ φα ἔλ. σωστὸ ἀραβούργημα) χάρμα ἀκοῆς καὶ ἡ Νυκτωδία ἀρ. 1, θγῆκε σὰν ὀνειρώδης ρεμβασμός.

Σπάνια ἕνα καλλιτέχνης προσφέρει τόσο θαθειὰ συγκίνηση καὶ τόσο ὑγιῆ αἰσθητικὴ χαρά.

Ἐλπίζω πώς, ἐνθαρρυμένος ἀπὸ τὴ θερμότατη ὑποδοχὴ καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ τοῦ κοινοῦ μας, θὰ μᾶς ξανάρθει καὶ θὰ μᾶς δώσει τὴν εὐκαιρία νὰ διαπιστώσουμε τὴν ἄνοδο του σ' ἀνώτερα σκαλοπάτια τῆς τέχνης.

ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

«Ἑλλάς» 1ῃ Μαρτίου 1957

ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΗΣ ΟΥΑΛΛΙΑΣ ΚΑΙ Ο κ. ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Τοῦ παρακολουθήσαντος συνεργάτου μας κ. ΣΠΥΡΟΥ Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

17

106(2)

'Αφήναμε τὸ Λονδῖνο στὲς δώδεκα τὰ μεσάνυχτα καὶ φεύγαμε γιὰ τὰ Βόρεια. 'Η βαρειὰ ἀτμόσφαιρα ὅσο καὶ πήγαινε ἀραίωνε γιὰ νὰ καταλήξη σ' ἕνα θαυμάσιο σημεῖο, ὅπου νοιώσαμε τοὺς ἑαυτούς μας ψυχικὰ ἐλεύθερους. 'Ο ἀπαίσιος ζεστὸς καλοκαιριάτικος ἀέρας καὶ τὰ μαῦρα οἰκοδομήματα μεταβλήθηκαν σὲ 'Ελληνικὸ δροσερὸ ἀεράκι καὶ ὁλόλευκα σπιτάκια ποὺ τἄβλεπες καὶ τὰ καμάρωνες κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῆς χαραυγῆς. 'Ο μεγάλος ἀκατάστατος θόρυβος ἔγινε τραγούδι ὁλόγλυκο πάνω στὴν βόρεια Οὐαλλία. Πήγαμε γιὰ ν' ἀκούσουμε μουσικὴ σ' ἕνα μουσικώτατο περιβάλλο.

Ἕνα παράξενο αἴσθημα νοιώσαμε στὴ ψυχὴ μας σὰ πλησιάσαμε μερικοὺς κάτοικους τῆς Llaugolleu γιὰ νὰ ζητήσουμε πληροφορίες. Μιὰ ἁπλότητα θελκτική, μιὰ εὐγένεια ἀπροσποίητη. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ζοῦνε μακρυὰ ἀπὸ τὲς Βουλὲς καὶ τὲς πολιτικὲς συζητήσεις, μακρυὰ ἀπὸ τὸν κρατῆρα τοῦ Μαμμωνᾶ, ζοῦνε ὅμως πιὸ κοντὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο ὅπως πρέπει νὰ ζῆ ὁ ἄνθρωπος. Τὸ χαμόγελο πάντα στὰ χείλη τους συνοδευμένο μὲ μιὰ καλοπιστία, ἀποτέλεσμα μιᾶς καλοκάγαθης ἀθωότητος. Λάτρες τῆς Μουσικῆς, ὅποια κι' ἂν εἶναι ἡ πηγὴ της' εἴτε δική τους Οὐαλλική, εἴτε ξένη.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς κόσμος ἀπὸ ὅλη τὴν 'Αγγλία καὶ ἄλλα μέρη ἔτρεξαν στὴν πολίχνη τοῦ Llaugolleu ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα μιᾶς σειρᾶς λόφων καὶ ποὺ τὴν κώβει στὴ μέση ἕνα ποτάμι. Σημαιοστολισμένη ἀπὸ τὸ κέντρο ἴσαμε τὸν λόφο ὅπου βρίσκεται πάνω του ὁ ναὸς τοῦ 'Απόλλωνα. Κι' οἱ σύγχρονοι λάτρες τοῦ θεοῦ τῆς Μουσικῆς σὲ μόνο μιὰ μέρα ἔφθασαν τὲς 33 χιλιάδες, ἐνῶ οἱ κάτοικοι τοῦ Llaugolleu εἶναι μόλις 4–5 χιλιάδες.

Κάμνει μεγάλη πραγματικὰ ἐντύπωση στὸν ἐπισκέπτη ὁ μεγάλος ἀριθμὸς τῶν ναῶν, ποὺ χρησιμοποιήθηκαν αὐτὲς τὲς μέρες σὰν κέντρα προκαταρκτικῶν ἐξετάσεων. Σ' αὐτὲς τὲς ἐξετάσεις ἐκλέγοντο οἱ τρεῖς καλύτεροι γιὰ τὴν τελευταία μάχη, μιὰ μάχη εὐγενικῆς ἁμίλλης ποὺ ἔγίνετο στὸ κύριο κέντρο πάνω στὸ λόφο, στὸ θυσιαστήριο.

Τὸ μουσικὸ Φεστιβὰλ διήρκεσε ἀπὸ τὲς 3 μέχρι τὲς 8 'Ιουλίου καὶ ἔλαβαν μέρος 22 χῶρες μὲ χωρωδίες, μονωδίες καὶ χορούς.

Τὴν Παρασκευὴ 6η 'Ιουλίου, πέμπτη μέρα τοῦ μουσικοῦ Φεστιβὰλ τῆς Οὐαλλίας, οἱ αἰθέρες δονήθηκαν καὶ τὰ ψηλὰ βαλανόδεντρα πήρανε μακρυὰ μελωδίες ἀσυνήθιστες. Μὲ μεγάλη τέχνη καὶ πεῖσμα ἀγωνίστηκαν οἱ δεκαπέντε μικτὲς χορῳδίες γιὰ τὴν ἀπόκτηση τοῦ τροπαίου. Δεκαπέντε φορὲς ἀκούσαμε τὸ «'Αμὴν» τοῦ Handel, κλασσικὸ κομμάτι προκλασσικοῦ συνθέτη. Μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρο ἀκούσαμε τὰ δεκαπέντε διάφορα τραγούδια τῶν χορωδιῶν, γραμμένα ἀπὸ συνθέτες τῆς χώρας τῶν ἐκτελεστῶν. Μὰ τὸ σπουδαιότερο ἀκούσαμε δεκαπέντε φορὲς τὸ «Crux fidelis» τοῦ δικοῦ μας Σόλ. Μιχαηλίδη. Ἤτανε θρίαμβος τῆς σύγχρονης μουσικῆς. Θρίαμβος τοῦ 'Ελληνικοῦ ὀνόματος.

'Ο Σόλων Μιχαηλίδης ἔκαμε δουλειὰ ὅση πολὺ λίγοι σύγχρονοι. 'Εργάσθηκε σκληρὰ γιὰ νὰ φτάση ἐδῶ ποὺ εἶναι σήμερα. Γεννήθηκε στὴ Λευκωσία στὰ 1905. 'Αφοῦ πῆρε τὰ πρῶτα μαθήματα στὴ πατρίδα του καὶ Γυμνασιακὴ μόρφωση πῆγε στὸ Λονδῖνο καὶ σπούδασε μουσικὴ στὸ Trinity College. Σπούδασε ἐπίσης στὸ Παρίσι στὸ Ecole Normale de Musique καὶ Schola Cantorum. Παρ' ὅλο ὅτι εἶναι ἕνας συνθέτης ποὺ ζῆ μέσα σὲ μιὰ τόσο μικρὴ κοινωνία καὶ ποὺ φυσικὸ θὰ ἤτανε νὰ ξέραμε πολλὰ γιὰ τὴ ζωή του, ἐν τούτοις πολὺ λίγα ξέρομεν γι' αὐτόν. Στὸ Γυμνάσιο Λεμεσοῦ, ὅπου εἶναι καθηγητής, μάταια τὸν παρακαλοῦν οἱ μαθητὲς νὰ τοὺς πῆ κάτι γιὰ τὸν ἑαυτό του, κάτι γιὰ τὸ ἔργο του.

Παρ' ὅλη ὅμως τὴν ταπεινοφροσύνη του, τὸ εὐαγγέλιο του εἶναι τὸ ἔργο του, σὰν ἄλλος Beethoven. 'Αγωνίζεται νὰ τὸ κρατήση καὶ νὰ τὸ κηρύξη καὶ σ' ἄλλους. Κι' ἂν δὲν ξέρουμε πολλὰ λόγια, κι' ἂν δὲν μᾶς μιλᾶ ὁ ἴδιος, τὰ ἔργα του μιλοῦνε πολὺ καθαρά.

Ὅσοι εἴχανε τὴν τύχη νὰ ἤτανε μαθητὲς του ξέρουν καλὰ τὸν χαρακτῆρα του. Ἄνθρωπος μὲ ἀνώτερο πνεῦμα. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ κατώρθωσε νὰ δημιουργήση ἕνα θαυμάσιο χορῳδιακὸ συγκρότημα στὸ Γυμνάσιο Λεμεσοῦ, νὰ μπάση τὴν ἀγάπη γιὰ τὴ Μουσικὴ στὲς ψυχὲς τῶν παιδιῶν, οὕτως ὥστε νὰ τραγουδήσουν τὸ τόσο δύσκολο «'Αλληλούϊα» τοῦ Χαΐντελ, τὴν «Δημιουργία» τοῦ Χάϊτεν. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ μέρα καὶ νύχτα δούλευε γιὰ ν' ἀνεβάση τὴν ὄπερα τοῦ Πήτερσελ «Διδὼ καὶ Αἰνείας» χωρὶς κανένα προσωπικὸ κέρδος.

Εἶναι ὁ συνθέτης τοῦ συμφωνικοῦ ποιήματος «'Η ζωὴ ἐν τάφῳ», τῆς Συμφωνικῆς εἰκόνας» «Τὸ πανηγῦρι τῆς Κακάβας» ποὺ οἱ Κύπριοι εἶχανε τὴν εὐκαιρία νὰ τὸ ἀκούσουνε ἀπὸ τὸν ραδιοφωνικὸ σταθμὸ 'Αθηνῶν. Εἶναι ὁ συνθέτης τῆς καντάδας γιὰ μπάσσο, σοπράνο, χορωδία κι' ὀρχήστρα ὁ «Τάφος», τῆς καντάδας ποὺ οἱ στίχοι τοῦ Παλαμᾶ ἔγιναν κρουνοὶ μουσικῆς μελῳδίας: «Ἥσυχα καὶ σιγαλὰ καὶ μ' ὅλα τὰ φιλιά μας...». 'Ο συνθέτης Βυζαντινῶν σκίτσων γιὰ ἔγχορδα, «μουσικῶν προσφορῶν» γιὰ συμφωνικὴ ὀρχήστρα, τοῦ «Κυπριώτικου γάμου» γιὰ φλάουτο σόλο κι' ἔγχορδα. Ἔγραψε μουσικὴ δωματίου, σκηνικὴ μουσικὴ καὶ τραγούδια. Ἔγραψε τὸ χορωδιακὸ «Ἄβε Μαρία» ποὺ τραγουδήθηκε μὲ ἐπιτυχία ἀπὸ τὴν χορῳδία τοῦ Γυμνασίου Λεμεσοῦ. Εἶναι ὁ συνθέτης τῆς ὄπερας «ὁ 'Οδυσσεύς», παρμένη ἀπὸ τὴν 'Οδύσσεια τοῦ 'Ομήρου.

Εἶναι ὁ μουσικολόγος ποὺ ἔγραψε τόσες μελέτες μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ δίτομο ἔργο: «'Η ἁρμονία τῆς σύγχρονης μουσικῆς».

Πῆγε σὲ διάφορα συνέδρια, Φεστιβὰλς ὅπου τίμησε ὁλόκληρη τὴν 'Ελλάδα. 'Η ἐκλογή του σὰ μέλος τῆς Διεθνοῦς κριτικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ ἀναγνώριση του σὰν μεγάλου μουσικολόγου.

Μὰ σήμερα τὸ «Crux fidelis» τὸν ἀνέβασε ἴσως στὰ πιὸ ψηλὰ σκαλοπάτια τῆς σύγχρονης μουσικῆς τέχνης. Κανένας δὲν βαρέθηκε ν' ἀκούη τὸν ὕμνο στὸν πιστὸ σταυρό. Τραγουδήθηκε δεκαπέντε φορὲς κι' ἀκόμα τὸ θέλαμε. Μετὰ τὸ τέλος κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐπίσημους εἶπε στὸν ἴδιο τὸν συνθέτη: «'Ακόμα τόσες φορὲς νὰ ἐχτελεῖτο δὲν θὰ τὸ βαριόμαστε».

Σ' αὐτὸ τὸν διαγωνισμὸ τὸ πρῶτο βραβεῖο τὸ πῆρε γιὰ πρώτη φορὰ 'Αγγλικὴ χορῳδία, ἡ ὁποία τραγούδησε τὸ «'Αμὴν» καὶ τὸ ἐκλεγμένο ἀπ' αὐτοὺς «Pilgrim's Progress» τοῦ Williams, θαυμάσια. Τὸ «Crux fidelis» τραγουδήθηκε καλύτερα ἀπὸ τὴν Πορτογαλλικὴ χορῳδία, ἡ ὁποία πῆρε τὸ δεύτερο βραβεῖο. Οἱ Πορτογάλλοι ἔνοιωσαν τὴν ὑπόθεση καλύτερα ἀπ' ὅλους καὶ ἑρμήνεψαν τὰ αἰσθήματα τοῦ συνθέτη. 'Απέδωσαν τὴν λεπτότητα ποὺ χρειαζότανε. Μᾶς ἄγγιξαν τὴν καρδιὰ μὲ τὴν διαπεραστικὴ μαγεία τῆς τέχνης τους, ἑρμήνεια ὕμνου τοῦ σταυροῦ πάνω στὸν ὁποῖο ὁ Ναζωραῖος «παρέδωκε τὸ πνεῦμα». Τὸ τρίτο βραβεῖο τὸ πῆρε ἡ Φιλλανδική, ἡ ὁποία ἤτανε ἡ πιὸ λαοφιλὴς χορῳδία. Τέταρτη ἦλθε ἡ 'Ισπανική.

Κι' ἐνῶ ἔξω ὁ ἀέρας δυνατὸς κι' ἀγριεμένος βούιζε λὲς κι' ἤθελε νὰ ξερριζώση τὸ θυσιαστήριο τοῦ θεοῦ τῆς Μουσικῆς, μέσα τραγουδιότανε ὁ ὕμνος στὸν πιστὸ σταυρὸ παρμένος ἀπὸ στίχους τῆς λειτουργίας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς. Σοῦδινε τὴν ἐντύπωση πὼς ζοῦσες κεῖνο τὸν καιρὸ στὴν 'Ιερουσαλήμ, στὴν Ἁγια Πόλη. Πὼς ὁ ἄνεμος ἤτανε ἀκόμα ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ σκότωμα τοῦ γυιοῦ του. «Πιστότατε σταυρέ» — «Ξύλινε σταυρέ, ἐσὺ ἀπὸ τὸ πιὸ εὐγενικὸ ξύλο». Κανένα δάσος μὲ κλαδιὰ καὶ ἄνθη δὲν λάμπει τόσο ὅσο ἐσὺ εὐγενικὸ ξύλο. Ξύλο ποὺ πάνω καρφώθηκε ὁ Θεὸς μὲ τὸ χέρι τοῦ ἀνθρώπου. Γλυκύτατο ξύλο ποὺ πάνω του κρεμμάστηκε τὸ γλυκὺ ἔαρ τῆς Παρθένου. Τρυπημένο μὲ καρφιά, ἐκεῖνα τὰ καρφιὰ ποὺ τρυπήσαν τὰ ἄκρα τοῦ Νυμφίου τῆς ἐκκλησίας. «Γλυκύτατε, γλυκύτατο φορτίο, γλυκύτατα καρφιά». Γλυκύτατο φορτίο ποὺ τὸ φορτώθηκε ἀνεβαίνοντας τὸν Γολγοθᾶ μὲ τὸ ἀγκάθινο στεφάνι ὁ γλυκὺς 'Ιησοῦς. «Πιστὲ σταυρέ». Ἅγιο ξύλο, ξύλο ποὺ πάνω του σταυρώθηκε ὁ Θεός.

Κι' ὁ ἀέρας συνεχίζει. Καὶ σὰν νὰ βλέπης μπροστά σου τὸν 'Ιούδα νὰ κρέμεται ἀπὸ κεῖνο τὸ δένδρο καὶ νὰ σύεται ἀπὸ τὸν ἄνεμο. 'Επίστευσαν πολλοί! Λεπτότης ἀφάνταστη ποὺ βρίσκεται ἄψογη στὴν Πορτογαλλικὴ ἐκτέλεση. 'Ο συνθέτης βρῆκε τοὺς ἄξιους ἑρμηνευτὲς στὸ πρόσωπο αὐτῶν τῶν ἐχτελεστῶν.

Ὁ Σόλων Μιχαηλίδης ἀποθεώθηκε σὰν τὸν παρουσίασε ὁ ὁμιλητὴς στὸ τέλος τοῦ διαγωνισμοῦ. Δὲν εἶναι μόνο 'Ελληνικὴ δόξα. Τὸ Παγκόσμιο τὸν ἀναγνωρίζει καὶ τὸν ἐκτιμᾶ. Τὸν ξέρουν ὅλοι. Εἶναι ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς λίγους συνθέτες τοῦ αἰῶνα μας. Φυσιογνωμία μεγάλη. Ὅλα μιλούσανε γι' αὐτὸν ἐκεῖνη τὴν Παρασκευὴ στὴν Llaugolleu.

Σὲ λίγο καιρὸ θὰ φύγη ἀπὸ τὴν 'Αγγλία γιὰ τὸ Βέλγιο. Θὰ πάη σὲ πολλὲς χῶρες νὰ διευθύνη ὀρχήστρες. Θὰ λάβη μέρος στὸ Φεστιβὰλ τοῦ Ζάγκρεπ τοῦ ὁποίου εἶναι καὶ μέλος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς. Τιμᾶ τὴν 'Ελλάδα ἀπ' ὅπου περνᾶ. Εἶναι καιρὸς νὰ τὸν τιμήση κι' ἡ 'Ελλάδα· κι' ἀκόμα ἡ ἰδιαίτερη του πατρίδα Κύπρος. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ χτίζουν τὸν πολιτισμὸ καὶ ὄχι οἱ αἱματοβρέχτες. 'Ανήκει μιὰ καλύτερη θέση στὴν 'Ιστορία στὸν Beethoven παρὰ στὸν Ναπολέοντα.

ΣΠΥΡΟΣ Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

Ἰούλ. 1951

ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΡΕΣΙΤΑΛ ΤΟΥ κ. ΓΕΩΡΓ. ΘΕΜΕΛΗ

107 (1)

ΟΤΑΝ τὸν 'Οκτώβρη τοῦ 1948 ἄκουγα στὸ Λονδῖνο γιὰ πρώτη φορὰ τὸν Γιῶργο Θέμελη, θυμήθηκα τοῦ Σοφοκλῆ τὸ «πολλὰ τὰ δεινὰ κοὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει». 'Αναλογιζόμουν τί ἀγῶνες σκληροὶ θὰ χρειάστηκαν, γιὰ νὰ ἀποκτήσει ὁ καλλιτέχνης αὐτὸς τὴ θαυμαστὴ καὶ ἄψογη τεχνική του, μαζὶ μὲ πλήρη καὶ βαθειὰ κατανόηση τῆς μουσικῆς καὶ φωτισμένη ἀντίληψη τῆς τεχνοτροπίας τοῦ κάθε συνθέτη, ποὺ ἐκτελεῖ, καὶ νὰ δημιουργήσει μιὰ τόσο δυνατὴ προσωπικότητα διεθνοῦς ἐπιβολῆς καὶ κύρους. 'Αξιοθαύμαστο κατόρθωμα ποὺ ἐμπνέει βαθύτατο σεβασμὸ καὶ ἐκτίμηση.

Προικισμένος ὁ Θέμελης μ' ἐξαιρετικὴ εὐαισθησία καὶ μουσικότητα δίδει στὶς ἐκτελέσεις του, ἰδίως τοῦ Σοπέν, τοῦ Ραβὲλ καὶ Ντεμπυσύ, μιὰ γοητεία, ποὺ σαγηνεύει, καὶ γενικὰ κατορθώνει νὰ μεταδίδει στὸν ἀκροατὴ τὴν ἀνώτερη καλλιτεχνικὴ συγκίνηση, πρᾶγμα ποὺ λίγοι καλλιτέχνες μποροῦν νὰ ἐπιτύχουν.

Γιὰ ἕνα τόπο σὰν τὸ δικό μας, ὅπου οἱ ἐπαφὲς μὲ τὴν ἀνώτερη τέχνη εἶναι τόσο σπάνιες, τὸ ρεσιτὰλ τοῦ κ. Θέμελη πρέπει νὰ χαιρετισθῇ σὰν μιὰ μοναδικὴ εὐκαιρία καὶ συνιστῶ θερμὰ στοὺς φίλους τῆς μουσικῆς νὰ ἐπωφεληθοῦν ἀπὸ τὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ καλλιτεχνικὸ γεγονός. Εἶμαι βέβαιος, πὼς θὰ φύγουν ἀπὸ τὸ ρεσιτὰλ μ' αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης γιὰ ὅ,τι θὰ τοὺς ἔχει προσφέρει ὁ ἐξαιρετικὸς αὐτὸς καλλιτέχνης.

ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

«Ἐλευθερία»
21 Μαρτίου 1951

—Ὁ καθηγητής τῆς Μουσικῆς κ. Σὸλων Μιχαηλὶδης, ὅστις πέρυσι μᾶς ἔδωσε δεὶγματα τῆς καλλιτεχνικῆς του ἱκανὸτητος μὲ τὸ ἀνέβάσμα τῆς ὄπερας «Διδώ καὶ Αἰνεὶας» ἥτις ἐσημεὶωσε καταπληκτικὴν ἐπιτυχὶαν εἰς ὅλας τὰς πὸλεις τῆς Κύπρου, ἑτοιμὰζει δι᾽ ἐφέτος τὸ γνωστὸν Ὀρατὸριον τοῦ Χαΐδν «Δημιουργὶα». Ἤδη ἤρχισαν αἱ σχετικαὶ δοκιμαὶ τὸ δὲ ἔργον θ᾽ ἀνεβασθῇ καί πάλιν διὰ τῶν φροντίδων καί τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχὺσεως τοῦ σωματεἱου «Ἄρης» τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε καὶ τὸ ἀνὲβασμα τῆς ὄπερας «Διδώ καί Αἰνεὶας».»

101

α Χρόνος" 10 Φεβρ. 1957

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΟΤΣΑΡΤ

—Ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἐσημείωσε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἡ συναυλία Μότσαρτ ἡ ὁποία ἐδόθη τό π. Σάββατον εἰς τὸ θέατρον «Παλλάς». Τό πυκνόν καί ἐκλεκτόν κοινὸν ἐχειροκρότησε θερμότατα ὅλους τούς καλλιτέχνας καί ἰδιαιτέρως τόν κ. Σόλ. Μιχαηλίδην, ὅστι διηύθυνε τήν 30μελῆ καί τεχνικωτάτην ὀρχήστραν τοῦ Συλλόγου Μότσαρτ.

ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΗΣ ΟΥΑΛΛΙΑΣ ΚΑΙ Ο κ. ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Τοῦ παρακολουθήσαντος συνεργάτου μας κ. ΣΠΥΡΟΥ Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

'Αφήναμε τὸ Λονδῖνο στὲς δώδεκα τὰ μεσάνυχτα καὶ φεύγαμε γιὰ τὰ Βόρεια. 'Η βαρειὰ ἀτμόσφαιρα ὅσο καὶ πήγαινε ἀραίωνε γιὰ νὰ καταλήξη σ' ἕνα θαυμάσιο σημεῖο, ὁπου νοιώσαμε τοὺς ἑαυτούς μας ψυχικὰ ἐλεύθερους. 'Ο ἀπαίσιος ξεστὸς καλοκαιριάτικος ἀέρας καὶ τὰ μαῦρα οἰκοδομήματα μεταβλήθηκαν σὲ 'Ελληνικὸ δροσερὸ ἀεράκι καὶ ὁλόλευκα σπιτάκια ποὺ τἄβλεπες καὶ τὰ καμάρωνες κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῆς χαραυγῆς. 'Ο μεγάλος ἀκατάστατος θόρυβος ἔγινε τραγούδι ὁλόγλυκο πάνω στὴν Βόρεια Οὐαλλία. Πήγαμε γιὰ ν' ἀκούσουμε μουσικὴ σ' ἕνα μουσικώτατο περιβάλλο.

Ἕνα παράξενο αἴσθημα νοιώσαμε στὴ ψυχὴ μας σὰ πλησιάσαμε μερικοὺς κάτοικους τῆς **Llaugolleu** γιὰ νὰ ζητήσουμε πληροφορίες. Μιὰ ἁπλότητα θελκτική, μιὰ εὐγένεια ἀπροσποίητη. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ζοῦνε μακρυὰ ἀπὸ τὲς Βουλὲς καὶ τὲς πολιτικὲς συζητήσεις, μακρυὰ ἀπὸ τὸν κρατῆρα τοῦ Μαμμωνᾶ, ζοῦνε ὅμως πιὸ κοντὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο ὅπως πρέπει νὰ ζῆ ὁ ἄνθρωπος. Τὸ χαμόγελο πάντα στὰ χείλη τους συνοδευμένο μὲ μιὰ καλοπιστία, ἀποτέλεσμα μᾶς καλοκάγαθης ἀθωότητος. Λάτρες τῆς Μουσικῆς, ὅποια κι' ἂν εἶναι ἡ πηγὴ της· εἴτε δική τους Οὐαλλική, εἴτε ξένη.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς κόσμος ἀπὸ ὅλη τὴν 'Αγγλία καὶ ἄλλα μέρη ἔτρεξαν στὴν πολίχνη τοῦ **Llaugolleu** ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα μιᾶς σειρᾶς λόφων καὶ ποὺ τὴν κώβει στὴ μέση ἕνα ποτάμι. Σημαιοστολισμένη ἀπὸ τὸ κέντρο ἴσαμε τὸν λόφο ὅπου βρίσκεται πάνω του ὁ ναὸς τοῦ 'Απόλλωνα. Κι' οἱ σύγχρονοι λάτρες τοῦ θεοῦ τῆς Μουσικῆς σὲ μόνο μιὰ μέρα ἔφθασαν τὲς 33 χιλιάδες, ἐνῶ οἱ κάτοικοι τοῦ **Llaugolleu** εἶναι μόλις 4–5 χιλιάδες.

Κάμνει μεγάλη πραγματικὰ ἐντύπωση στὸν ἐπισκέπτη ὁ μεγάλος ἀριθμὸς τῶν ναῶν, ποὺ χρησιμοποιήθηκαν αὐτὲς τὲς μέρες σὰν κέντρα προκαταρκτικῶν ἐξετάσεων. Σ' αὐτὲς τὲς ἐξετάσεις ἐκλέγοντο οἱ τρεῖς καλύτεροι γιὰ τὴν τελευταία μάχη, μιὰ μάχη εὐγενικῆς ἁμίλλης ποὺ ἐγίνετο στὸ κύριο κέντρο πάνω στὸ λόφο, στὸ θυσιαστήριο.

Τὸ μουσικὸ Φεστιβὰλ διήρκεσε ἀπὸ τὲς 3 μέχρι τὲς 8 'Ιουλίου καὶ ἔλαβαν μέρος 22 χῶρες μὲ χωρωδίες, μονωδίες καὶ χορούς.

Τὴν Παρασκευὴ 6η 'Ιουλίου, πέμπτη μέρα τοῦ μουσικοῦ Φεστιβὰλ τῆς Οὐαλλίας, οἱ αἰθέρες δονήθηκαν καὶ τὰ ψηλὰ βαλανόδεντρα πήρανε μακρυὰ μελωδίες ἀσυνήθιστες. Μὲ μεγάλη τέχνη καὶ πεῖσμα ἀγωνίστηκαν οἱ δεκαπέντε μικτὲς χορῳδίες γιὰ τὴν ἀπόκτηση τοῦ τροπαίου. Δεκαπέντε φορὲς ἀκούσαμε τὸ «'Αμὴν» τοῦ **Handel**, κλασσικὸ κομμάτι προκλασσικοῦ συνθέτη. Μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρο ἀκούσαμε τὰ δεκαπέντε διάφορα τραγούδια τῶν χορωδιῶν, γραμμένα ἀπὸ συνθέτες τῆς χώρας τῶν ἐκτελεστῶν. Μὰ τὸ σπουδαιότερο ἀκούσαμε δεκαπέντε φορὲς τὸ «**Crux fidelis**» τοῦ δικοῦ μας Σόλ. Μιχαηλίδη. Ἦτανε θρίαμβος τῆς σύγχρονης μουσικῆς. Θρίαμβος τοῦ 'Ελληνικοῦ ὀνόματος.

'Ο Σόλων Μιχαηλίδης ἔκαμε δουλειὰ ὅση πολὺ λίγοι σύγχρονοι. Ἐργάσθηκε σκληρὰ γιὰ νὰ φτάση ἐδῶ ποὺ εἶναι σήμερα. Γεννήθηκε στὴ Λευκωσία στὰ 1905. 'Αφοῦ πῆρε τὰ πρῶτα μαθήματα στὴ πατρίδα του καὶ Γυμνασιακὴ μόρφωση πῆγε στὸ Λονδῖνο καὶ σπούδασε μουσικὴ στὸ **Trinity College**. Σπούδασε ἐπίσης στὸ Παρίσι στὸ **Ecole Normale de Musique** καὶ **Schola Cantorum**. Παρ' ὅλο ὅτι εἶναι ἕνας συνθέτης ποὺ ζῆ μέσα σὲ μιὰ τόσο μικρὴ κοινωνία καὶ ποὺ φυσικὸ θὰ ἦτανε νὰ ξέραμε πολλὰ γιὰ τὴ ζωή του, ἐν τούτοις πολὺ λίγα ξέρομεν γι' αὐτόν. Στὸ Γυμνάσιο Λεμεσοῦ, ὅπου εἶναι καθηγητής, μάταια τὸν παρακαλοῦν οἱ μαθητὲς νὰ τοὺς πῆ κάτι γιὰ τὸν ἑαυτό του, κάτι γιὰ τὸ ἔργο του.

Παρ' ὅλη ὅμως τὴν ταπεινοφροσύνη του, τὸ εὐαγγέλιο του εἶναι τὸ ἔργο του, σὰν ἄλλος **Beethoven**. 'Αγωνίζεται νὰ τὸ κρατήση καὶ νὰ τὸ κηρύξη καὶ σ' ἄλλους. Κι' ἂν δὲν ξέρουμε πολλὰ λόγια, κι' ἂν δὲν μᾶς μιλᾶ ὁ ἴδιος, τὰ ἔργα του μιλοῦνε πολὺ καθαρά.

Ὅσοι εἶχανε τὴν τύχη νὰ ἦτανε μαθητές του ξέρουν καλὰ τὸν χαρακτῆρα του. Ἄνθρωπος μὲ ἀνώτερο πνεῦμα. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ κατώρθωσε νὰ δημιουργήση ἕνα θαυμάσιο χορῳδιακὸ συγκρότημα στὸ Γυμνάσιο Λεμεσοῦ, νὰ μπάση τὴν ἀγάπη γιὰ τὴ Μουσικὴ στὲς ψυχὲς τῶν παιδιῶν, οὕτως ὥστε νὰ τραγουδήσουν τὸ τόσο δύσκολο «'Αλληλούϊα» τοῦ Χαΐντελ, τὴν «Δημιουργία» τοῦ Χάϊτεν. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ μέρα καὶ νύχτα δούλευε γιὰ ν' ἀνεβάση τὴν ὄπερα τοῦ Πάρσελ «Διδὼ καὶ Αἰνείας» χωρὶς κανένα προσωπικὸ κέρδος.

Εἶναι ὁ συνθέτης τοῦ συμφωνικοῦ ποιήματος «Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ», τῆς Συμφωνικῆς εἰκόνας» «Τὸ πανηγῦρι τῆς Κακάβας» ποὺ οἱ Κύπριοι εἶχανε τὴν εὐκαιρία νὰ τὸ ἀκούσουνε ἀπὸ τὸν ραδιοφωνικὸ σταθμὸ 'Αθηνῶν. Εἶναι ὁ συνθέτης τῆς καντάδας γιὰ μπάσσο, σοπράνο, χορῳδία κι' ὀρχήστρα ὁ «Τάφος», τῆς καντάδας ποὺ οἱ στίχοι τοῦ Παλαμᾶ ἔγιναν κρουνοὶ μουσικῆς μελῳδίας: «Ἤσυχα καὶ σιγαλὰ καὶ μ' ὅλα τὰ φιλιά μας...». 'Ο συνθέτης Βυζαντινῶν σκίτσων γιὰ ἔγχορδα, «μουσικῶν προσφορῶν» γιὰ συμφωνικὴ ὀρχήστρα, τοῦ «Κυπριώτικου γάμου» γιὰ φλάουτο σόλο κι' ἔγχορδα. Ἔγραψε μουσικὴ δωματίου, σκηνικὴ μουσικὴ καὶ τραγούδια. Ἔγραψε τὸ χορῳδιακὸ «Ἄβε Μαρία» ποὺ τραγουδήθηκε μὲ ἐπιτυχία ἀπὸ τὴν χορῳδία τοῦ Γυμνασίου Λεμεσοῦ. Εἶναι ὁ συνθέτης τῆς ὄπερας «ὁ 'Οδυσσεύς», παρμένη ἀπὸ τὴν 'Οδύσσεια τοῦ 'Ομήρου.

Εἶναι ὁ μουσικολόγος ποὺ ἔγραψε τόσες μελέτες μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ δίτομο ἔργο: «Ἡ ἁρμονία τῆς σύγχρονης μουσικῆς».

Πῆγε σὲ διάφορα συνέδρια, Φεστιβάλς ὅπου τίμησε ὁλόκληρη τὴν 'Ελλάδα. 'Η ἐκλογή του σὰ μέλος τῆς Διεθνοῦς κριτικῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ ἀναγνώριση του σὰν μεγάλου μουσικολόγου.

Μὰ σήμερα τὸ «**Crux fidelis**» τὸν ἀνέβασε ἴσως στὰ πιὸ ψηλὰ σκαλοπάτια τῆς σύγχρονης μουσικῆς τέχνης. Κανένας δὲν βαρέθηκε ν' ἀκούη τὸν ὕμνο στὸν πιστὸ σταυρό. Τραγουδήθηκε δεκαπέντε φορὲς κι' ἀκόμα τὸ θέλαμε. Μετὰ τὸ τέλος κάποιος ἀπὸ τοὺς ἐπίσημους εἶπε στὸν ἴδιο τὸν συνθέτη: «'Ακόμα τόσες φορὲς νὰ ἐχτελεῖτο δὲν θὰ τὸ βαρειόμαστε».

Σ' αὐτὸ τὸν διαγωνισμὸ τὸ πρῶτο βραβεῖο τὸ πῆρε γιὰ πρώτη φορὰ 'Αγγλικὴ χορῳδία, ἡ ὁποία τραγούδησε τὸ «'Αμὴν» καὶ τὸ ἐκλεγμένο ἀπ' αὐτοὺς «Pilgrim's Progress» τοῦ Williams, θαυμάσια. Τὸ «**Crux fidelis**» τραγουδήθηκε καλύτερα ἀπὸ τὴν Πορτογαλλικὴ χορῳδία, ἡ ὁποία πῆρε τὸ δεύτερο βραβεῖο. Οἱ Πορτογάλλοι ἔνοιωσαν τὴν ὑπόθεση καλύτερα ἀπ' ὅλους καὶ ἑρμήνεψαν τὰ αἰσθήματα τοῦ συνθέτη. 'Απέδωσαν τὴν λεπτότητα ποὺ χρειαζότανε. Μᾶς ἄγγιξαν τὴν καρδιὰ μὲ τὴν διαπεραστικὴ μαγεία τῆς τέχνης τους, ἑρμηνεία ὕμνου τοῦ σταυροῦ πάνω στὸν ὁποῖο ὁ Ναζωραῖος «παρέδωκε τὸ πνεῦμα». Τὸ τρίτο βραβεῖο τὸ πῆρε ἡ Φιλανδική, ἡ ὁποία ἦτανε ἡ πιὸ λαοφιλὴς χορῳδία. Τέταρτη ἦλθε ἡ 'Ισπανική.

Κι' ἐνῶ ἔξω ὁ ἀέρας δυνατὸς κι' ἀγριεμένος βούτηζε λὲς κι' ἤθελε νὰ ξερριζώση τὸ θυσιαστήριο τοῦ θεοῦ τῆς Μουσικῆς, μέσα τραγουδιότανε ὁ ὕμνος στὸν πιστὸ σταυρὸ παρμένος ἀπὸ στίχους τῆς λειτουργίας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς. Σοῦδινε τὴν ἐντύπωση πὼς ζοῦσες κεῖνο τὸν καιρὸ στὴν 'Ιερουσαλὴμ, στὴν "Αγια Πόλη. Πὼς ὁ ἄνεμος ἦτανε ἀκόμα ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ σκότωμα τοῦ γυιοῦ του. «Πιστότατε σταυρέ» – «Ξύλινε σταυρέ, ἐσὺ ἀπὸ τὸ πιὸ εὐγενικὸ ξύλο». Κανένα δάσος μὲ κλαδιὰ καὶ ἄνθη δὲν λάμπει τόσο ὅσο ἐσὺ εὐγενικὸ ξύλο Ξύλο ποὺ πάνω καρφώθηκε ὁ Θεὸς μὲ τὸ χέρι τοῦ ἀνθρώπου. Γλυκύτατο ξύλο ποὺ πάνω του κρεμμάστηκε τὸ γλυκὺ ἔαρ τῆς Παρθένου. Τρυπημένο μὲ καρφιά, ἐκεῖνα τὰ καρφιὰ ποὺ τρυπησαν τὰ ἄκρα τοῦ Νυμφίου τῆς ἐκκλησίας. «Γλυκύτατε, γλυκύτατο φορτίο, γλυκύτατα καρφιά». Γλυκύτατο φορτίο ποὺ τὸ φορτώθηκε ἀνεβαίνοντας τὸν Γολγοθᾶ μὲ τὸ ἀγκάθινο στεφάνι ὁ γλυκὺς 'Ιησοῦς. «Πιστὲ σταυρέ». "Αγιο ξύλο, ξύλο ποὺ πάνω του σταυρώθηκε ὁ Θεός.

Κι' ὁ ἀέρας συνεχίζει. Καὶ σὰν νὰ βλέπης μπροστά σου τὸν 'Ιούδα νὰ κρέμεται ἀπὸ κεῖνο τὸ δένδρο καὶ νὰ σύεται ἀπὸ τὸν ἄνεμο. 'Επίστευσαν πολλοί! Λεπτότης ἀφάνταστη ποὺ βρίσκεται ἄψογη στὴν Πορτογαλλικὴ ἐκτέλεση. 'Ο συνθέτης βρῆκε τοὺς ἄξιους ἑρμηνευτὲς στὸ πρόσωπο αὐτῶν τῶν ἐχτελεστῶν.

'Ο Σόλων Μιχαηλίδης ἀποθεώθηκε σὰν τὸν παρουσίασε ὁ ὁμιλητὴς στὸ τέλος τοῦ διαγωνισμοῦ. Δὲν εἶναι μόνο 'Ελληνικὴ δόξα. Τὸ Παγκόσμιο τὸν ἀναγνωρίζει καὶ τὸν ἐκτιμᾶ. Τὸν ξέρουν ὅλοι. Εἶναι ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς λίγους συνθέτες τοῦ αἰῶνα μας. Φυσιογνωμία μεγάλη. "Ολα μιλούσανε γι' αὐτὸν ἐκείνη τὴν Παρασκευὴ στὴν **Llaugolleu**.

Σὲ λίγο καιρὸ θὰ φύγη ἀπὸ τὴν 'Αγγλία γιὰ τὸ Βέλγιο. Θὰ πάη σὲ πολλὲς χῶρες νὰ διευθύνη ὀρχήστρες. Θὰ λάβη μέρος στὸ Φεστιβὰλ τοῦ Ζάγκρεπ τοῦ ὁποίου εἶναι καὶ μέλος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς. Τιμᾶ τὴν 'Ελλάδα ἀπ' ὅπου περνᾶ. Εἶναι καιρὸς νὰ τὸν τιμήση κι' ἡ 'Ελλάδα· κι' ἀκόμα ἡ ἰδιαίτερη του πατρίδα Κύπρος. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ κτίζουν τὸν πολιτισμὸ καὶ ὄχι οἱ αἱματοβρέχτες. 'Ανήκει μιὰ καλύτερη θέση στὴν 'Ιστορία στὸν **Beethoven** παρὰ στὸν Ναπολέοντα.

ΣΠΥΡΟΣ Α. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Τὸν περασμένο μῆνα γύρισε ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, ὅπου εἶχε μετάσχει στὸ Διεθνὲς Συνέδριο λαϊκῆς μουσικῆς καὶ στὸ διεθνῆ μουσικὸ διαγωνισμὸ τῆς Ὠὰλλίας, ὁ διαπρεπὴς Κύπριος μουσουργὸς κ. Σόλων Μιχαηλίδης.

Παντοῦ ὁ κ. Μιχαηλίδης συνάντησε θερμὴν ὑποδοχὴ καὶ τὸ ἔργο του ἔτυχε γενικῆς ἐκτιμήσεως καὶ ἀναγνωρίσεως. Αἱ ἐπιδαψιλευθεῖσαι εἰς αὐτὸν τιμαὶ εἶναι ἐξαιρετικῆς σημασίας καὶ ἀνταναλοῦν ἰδιαίτερα στὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κύπρο.

Ὁ κ. Μιχαηλίδης συμμετέσχε ὡς κριτὴς στὸ Διεθνὲς Μουσικὸ Διαγωνισμὸ τῆς Ὠὰλλίας (4-9 Ἰουλίου, 1951). Στοὺς Διαγωνισμοὺς αὐτοὺς ἔλαβαν μέρος 120 χορωδίες, καὶ ἐκτελεστὲς ἀπὸ 22 χῶρες ἀπὸ τὴ Φιλλανδία ὡς τὴ Χιλή.

Στὸ σπουδαιότερο διαγωνισμὸ τοῦ φεστιβάλ —τῶν μικτῶν χορωδιῶν— ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ ὑποχρεωτικὰ ἔργα, ποὺ ἐκτελοῦσαν οἱ χορωδίες, ἦτο τὸ «Crux Fidelis» τοῦ κ. Μιχαηλίδη (μοτέττο γιὰ μικτὴ χορωδία A Cappella). Τὸ ἔργο αὐτὸ ἔχει ἐκδοθῆ στὴν Ἀγγλία σὲ τρεῖς γλῶσσες: λατινικά, ἀγγλικὰ καὶ ὠὰλλικά.

Τὸν Σεπτέμβριο συμμετέσχε στὸ Διεθνὲς Συνέδριο λαϊκῆς Μουσικῆς, ποὺ ὀργανώθηκε σὲ συνδυασμὸ μὲ Φεστιβὰλ Γιουγκοσλαβικῆς λαϊκῆς μουσικῆς, στὴν πόλη Ὀπάτια τῆς Γιουγκοσλαβίας. Τὸ Συνέδριο καὶ τὸ Φεστιβὰλ ἦσαν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς «Διεθνοῦς Ἑταιρείας λαϊκῆς μουσικῆς» (Ἕδρα Λονδῖνο), τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου τῆς ὁποίας ὁ κ. Μιχαηλίδης εἶναι μέλος ἀπὸ τοῦ 1948. Σ' αὐτὸ ἀντιπροσώπευσε ταυτοχρόνως τὴν «Ἑλληνικὴ Λαογραφικὴν Ἑταιρεία» Ἀθηνῶν καὶ τὴν «Ἑταιρείαν Κυπριακῶν Σπουδῶν».

Τὸ Διεθνὲς Συνέδριο κράτησε πέντε μέρες. Πήρανε μέρος πιὸ πολλοὶ ἀπὸ 100 συνθέτες καὶ μουσικολόγοι ἀπὸ 15 χῶρες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, κατὰ τὴ διάρκεια δὲ τῶν ἐργασιῶν του ὁ Κύπριος μουσικοσυνθέτης ἐξελέγη Πρόεδρος γιὰ τὴν τρίτην ἡμέρα, καὶ προήδρευσε τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου τὴ μέρα αὐτή.

Ἐκ παραλλήλου μὲ τὸ Συνέδριο ἔλαβε χώραν καὶ ἡ Γενικὴ Συνέλευση τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας, στὶς ἐκλογὲς τῆς ὁποίας ἐπανεξελέγη μέλος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου της γιὰ τὴν ἐρχόμενη τριετία (1951-54).

Ὁ Κύπριος μουσουργὸς ἐπεσκέφθη ἐπίσης τὸ Βέλγιο, τὴ Γαλλίαν, τὴν Ἑλβετίαν, τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἑλλάδα, ὅπου κατὰ τὴν προσεχῆ (χειμερινὴν) περίοδον θὰ ἐκτελεσθοῦν συμφωνικὰ ἔργα του.

Τὸν παρελθόντα Μάϊον διηύθυνε στὴν Ἀθήνα τὴν συμφωνικὴν ὀρχήστραν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν εἰς πρόγραμμα ἔργων του (10 Μαΐου).

21.10 ***Συμφωνικὴ συναυλία τῆς Ὀρχήστρας τοῦ Σταθμοῦ***

ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Κυπρίου ἀρχιμουσικοῦ κ. ***Σόλωνος Μιχαηλίδη***. Σολίστ ἡ Κα ***Φανὴ Ἀϊδαλῆ***. Πέρσελλ: Ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν Ὄπερα «Διδὼ καὶ Αἰνείας» (Εἰσαγωγή, Ἄρια ἀπὸ τὴν α΄ πρᾶξι, Χορὸς τῶν Ναυτῶν καὶ τῶν μαγισσῶν ἀπὸ τὴν γ΄ πρᾶξι, Ἄρια τῆς Διδοῦς ἀπὸ τὴν γ΄ πρᾶξι, Ἄρια τῆς Ντελίντα ἀπὸ τὴν β΄ πρᾶξι). — Μιχαηλίδου: «Βυζαντινὰ σκίτσα». — «Βυζαντινὸ ἀφιέρωμα».—«Μπαλλέττο τῆς Ναυσικᾶς καὶ τῶν Θεραπαινίδων» ἀπὸ τὴν Ὄπερα «Ὀδυσσεὺς» (Α΄ ἐκτέλεσις).—«Τὸ πανηγῦρι τῆς Κακάβας» συμφωνικὴ εἰκόνα.—«Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ» συμφωνικὸ ποίημα (Α΄ ἐκτέλεσις).

22.15 ***Δελτίον εἰδήσεων***

Πέμπτη, 10 Μαΐου 1951

ΕΘΝΟΣ
11.5.1951

ΑΪΚΑ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΝΕΑ

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ

Ο ΣΟΛΩΝ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΥΑΛΛΙΑΝ, ΤΟ ΟΣΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΖΑΓΚΡΕΜΠ. — ΕΠΙΤΥΧΙΑΙ ΤΟΥ ΜΑΡΙΟΥ ΛΑΣΚΑΡΗ. — ΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟΝ ΡΕΣΙΤΑΛ ΤΗΣ ΧΑΙΡΟΓΕΩΡΓΟΥ. — ΤΟ «ΡΥΘΜΟΜΕΤΡΟΝ» ΤΟΥ κ. ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ. — ΠΟΙΑ ΝΕΑ ΧΟΡΟΔΡΑΜΑΤΑ ΘΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ Η κ. ΡΑΛΛΟΥ ΜΑΝΟΥ. — ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΤΟΥ κ. ΦΙΛΟΚΤΗΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ.

ΤΟΥ κ ΑΧ. ΜΑΜΑΚΗ

Ἐνῶ ὁ Μανώλης Καλομοίρης εὑρίσκεται εἰς τὴν Κύπρον, ἡ πρωτεύουσα φιλοξενεῖ μὲ τὴν σειρά της τὸν Κύπριο συνθέτη καὶ μουσικολόγο κ. Σόλωνα Μιχαηλίδη. Εἶνε ὁ μόνος Ἕλλην συνεργάτης τῆς μεγάλης ἀγγλικῆς Μουσικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας καὶ οἱ συνθέσεις του εἶνε γνωστὲς καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν μεγαλόνησον. Χθὲς τὸ βράδυ ὁ κ. Μιχαηλίδης ἔδωσε δείγματα τῆς δημιουργικῆς ἐργασίας του κατὰ τὴν συναυλίαν τῆς Συμφωνικῆς Ὀρχήστρας

Ὁ κ. Σόλων Μιχαηλίδης.

τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν, τὴν ὁποίαν διηύθυνε ὁ ἴδιος μὲ σολίστ τὴν κ. Φανὴ Ἀϊδαλῆ.

— Ὁ Κύπριος συνθέτης ἀναχωρεῖ προσεχῶς διὰ τὴν Οὐαλλία, ὅπου προσεκλήθη γιὰ νὰ παρακαθήσῃ διὰ δευτέρα φορὰ ὡς μέλος τῆς πενταμελοῦς διεθνοῦς κριτικῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸν μεγάλον μουσικὸν διαγωνισμὸν τοῦ φεστιβάλ της. Τὸ φεστιβὰλ αὐτὸ τῆς Οὐαλλίας θ' ἀρχίσῃ εἰς τὰς 3 καὶ θὰ τελειώσῃ εἰς τὰς 9 Ἰουλίου. Ἐκτὸς τῆς ἰδιότητος τοῦ κριτοῦ, ὁ κ. Μιχαηλίδης ἔχει περιληφθῆ εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦ φεστιβὰλ καὶ μ' ἕνα χορωδιακὸ ἔργο του, τὸ ὁποῖον εἶνε ὑποχρεωτικὸν εἰς τὸν διαγωνισμὸν τῶν μικτῶν χορῳδιῶν. Μετὰ τὴν Οὐαλλία ὁ "Ελλην μου συνεργὸς θὰ μεταβῇ εἰς τὸ Ὄσλο τῆς Νορβηγίας, ὅπου πρόκειται νὰ διευθύνῃ ἔργα του εἰς τὸν ἐκεῖ Ραδιοφωνικὸ Σταθμό.

— Ὁ κύκλος τῆς καλλιτεχνικῆς περιοδείας τοῦ κ. Μιχαηλίδη θὰ κλείσῃ τὸν Σεπτέμβριο εἰς τὸ Ζάγκρεμπ. Ἐκεῖ συνέρχεται τὸ Διεθνὲς Συνέδριο Λαϊκῆς Μουσικῆς, ποὺ διοργανώνει ἡ Διεθνὴς Ἑταιρεία Λαϊκῆς Μουσικῆς, τῆς ὁποίας ὁ Κύπριος συνθέτης εἶνε μέλος τοῦ ἐκτελεστικοῦ συμβουλίου.

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ κ. ΣΟΛ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ ΕΙΣ ΔΥΟ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΟΥΣΙΚΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ

"Ελευθερία 27 Σεπ. 1951

[*Προήδρευσε Διεθνοῦς Συνεδρίου Μουσικῆς.*]

ΑΘΗΝΑΙ, 26 Σεπτεμβρίου (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας κ. ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ).

Διῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν, ἐπιστρέφων εἰς Κύπρον, ὁ διακεκριμένος συμπατριώτης μουσουργὸς καὶ μουσικολόγος κ. Σόλων Μιχαηλίδης, ἀφοῦ συμμετέσχεν ὡς μέλος τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς δύο διεθνῶν μουσικῶν διαγωνισμῶν, ἑνὸς εἰς Οὐαλλίαν καὶ ἑτέρου εἰς Γιουγκοσλαυΐαν.

Εἰς τὸν πρῶτον, ὁ ὁποῖος ἔγινεν εἰς τὴν πόλιν Λαγκόλλεν, συμμετέσχον 120 χορωδιακὰ συγκροτήματα, προερχόμενα ἀπὸ 22 χώρας. Ἑκάστη τῶν χορωδιῶν τούτων ἐξετέλει μίαν μουσικὴν σύνθεσιν τῆς ἰδιαιτέρας της χώρας καὶ δύο ὑποχρεωτικάς, τὰς ὁποίας ὥρισε τὸ Συμβούλιον τοῦ Διαγωνισμοῦ. Καὶ εἶναι ἐξαιρετικῶς τιμητικὸν διὰ τὸν Κύπριον μουσουργόν, ὅτι μία ἐκ τῶν δύο τούτων ὑποχρεωτικῶν συνθέσεων ἦτο τὸ χορωδιακὸν ἔργον του «Crux Fidelis».

Σημειωτέον, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν τὸ 1949, ἐκδίδεται ἤδη καὶ εἰς τρεῖς ἄλλας, τὴν Ἀγγλικήν, τὴν Λατινικὴν καὶ τὴν Οὐαλλικήν.

Εἰς τὴν Γιουγκοσλαυΐαν ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τῆς 8ης μέχρι τῆς 15ης τρέχοντος, διωργανώθη, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Λαϊκῆς Μουσικῆς, Διεθνὲς Συνέδριον καὶ Φεστιβὰλ Μουσικῆς. Καὶ εἰς μὲν τὸ Συνέδριον ἔλαβον μέρος ἄνω τῶν ἑκατὸν συνθέται, μουσικολόγοι καὶ μουσικοκριτικοὶ ἀπὸ πολλὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἀσίας. Εἰς δὲ τὸ Φεστιβὰλ 770 ἐκτελεσταί.

Εἰς τὸν κ. Μιχαηλίδην ἔγινεν ἡ ἐξαιρετικὴ τιμὴ νὰ ἐκλεγῇ Πρόεδρος τοῦ Διεθνοῦς Συνεδρίου διὰ τὴν τρίτην ἡμέραν καὶ νὰ προεδρεύσῃ ἑπομένως τῶν ἐργασιῶν του κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ Συνέδριον συνῆλθε καὶ ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας, κατὰ τὴν ὁποίαν διεξήχθησαν καὶ αἱ ἐκλογαὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου της. Ὁ κ. Σόλων Μιχαηλίδης ἐπανεξελέγη μέλος τοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν προσεχῆ τριετίαν.

Προσκληθεὶς ἐξ ἄλλου ὁ κ. Μιχαηλίδης ὡμίλησε Γαλλιστὶ ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τοῦ Ζάγκρεμπ.

Συμφωνικὰ ἔργα τοῦ κ. Μιχαηλίδη θὰ ἐκτελεσθοῦν κατὰ τὴν προσεχῆ χειμερινὴν περίοδον εἰς Ἀθήνας, Παρισίους καὶ Λονδῖνον.